

Svet
Evropske unije

Bruselj, 30. november 2018
(OR. en)

14784/18

**Medinstitucionalna zadeva:
2016/0190(CNS)**

JUSTCIV 292

DOPIS

Pošiljatelj: predsedstvo

Prejemnik: Svet

Št. dok. Kom.: 10767/16

Zadeva: Predlog uredbe Sveta o pristojnosti, priznavanju in izvrševanju odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo ter o mednarodni ugrabitvi otrok (prenovitev)
– splošni pristop

I. TRENUTNO STANJE

1. Komisija je s pismom z dne 30. junija 2016 Svetu in Evropskemu parlamentu poslala predlog uredbe Sveta o pristojnosti, priznavanju in izvrševanju odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo ter o mednarodni ugrabitvi otrok (prenovitev) (v nadaljnjem besedilu: prenovljena uredba Bruselj IIa).

2. Za predlagano prenovljeno uredbo Bruselj IIa je treba uporabiti posebni zakonodajni postopek iz člena 81(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije, Svet pa jo mora sprejeti soglasno.
3. Evropski parlament je mnenje o predlogu Komisije sprejel 18. januarja 2018. V skladu s sodno prakso Sodišča se je treba z Evropskim parlamentom ponovno posvetovati vsakič, ko je dokončno sprejeto besedilo kot celota v svojem bistvu drugačno od predloga Komisije, o katerem je že bilo opravljeno posvetovanje s Parlamentom, razen v primerih, v katerih so spremembe v bistvenem v skladu z željami Parlamenta.
4. Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje o predlogu Komisije sprejel 26. januarja 2018.
5. Evropski nadzornik za varstvo podatkov je mnenje o predlogu Komisije sprejel 15. februarja 2018.
6. V skladu s členom 3 in členom 4a(1) Protokola (št. 21) o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, sta Združeno kraljestvo in Irska podala uradno obvestilo, da želita sodelovati pri sprejetju in uporabi predlagane prenovljene uredbe Bruselj IIa.
7. V skladu s členoma 1 in 2 Protokola (št. 22) o stališču Danske, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, Danska ne bo sodelovala pri sprejetju predlagane prenovljene uredbe Bruselj IIa, ki zato zanjo ne bo zavezujoča in se v njej ne bo uporabljala.

II. DOKONČANJE PRENOVITVE

8. Svet je redno preverjal in zagotavljal smernice za delo v zvezi s predlagano prenovitvijo uredbe Bruselj IIa od začetka pogajanj leta 2016. Opravi je orientacijske razprave o naslednjih ključnih delih predloga: zaslišanje otroka (junij 2017), odprava eksekvatur (decembra 2017), okrepitev vloge osrednjih organov (marca 2018) ter namestitev otroka v drugo državo članico, pretok začasnih ukrepov, vključno z ukrepi zavarovanja, in način za dokončno odpravo eksekvatur (junija 2018). S temi razpravami je bila pripravljena podlaga za nadaljnje delo v zvezi s predlagano prenovitvijo uredbe.
9. Poleg tega so razprave omogočile tudi, da je bil na strokovni ravni dosežen precejšen napredek pri vsebinskih vprašanjih. Predsedstvo zato meni, da je pravi čas, da Svet sprejme splošni pristop glede besedila členov in najpomembnejših uvodnih izjav predlagane uredbe, kar pa ne posega v dokončanje nekaterih strokovnih ali redakcijskih zadev v zvezi z dokončanjem uvodnih izjav in prilog.
10. Zaradi potrebnega soglasja in načela, da ni nič dogovorjeno, dokler ni dogovorjeno vse, predsedstvo posreduje ta kompromisni predlog Svetu z namenom, da bi bil dosežen dogovor med vsemi državami članicami.
11. Elemente kompromisnega besedila je treba obravnavati kot celoten sveženj, s katerim naj bi bila uvedena nova pravila, katerih uporaba je enostavnejša in učinkovitejša za otroke in njihove družine, pa tudi za strokovne delavce. V kompromisu je zagotovljeno tudi delikatno ravnotežje med različnimi stališči držav članic, hkrati pa krepi njihovo medsebojno zaupanje.

III. GLAVNI ELEMENTI KOMPROMISNEGA PREDLOGA

A – Popolna odprava eksekvatur za odločbe v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo

12. Svet PNZ se je decembra 2017 dogovoril, da bo odpravil eksekvaturu za vse odločbe v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo, če bodo uvedeni ustrezni zaščitni ukrepi. Popolna odprava eksekvatur bo državljanom prihranila čas in denar, kadar koli bo potrebno, da se odločba prenaša med državami članicami. To je izredno pomembno predvsem v čezmejnih zadevah, ki se nanašajo na otroke, pri katerih je čas bistven.
13. Odločbe v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo, ki so izvršljive v državi članici, v kateri so sprejete, bi zato morale biti izvršljive v drugih državah članicah, ne da bi jih bilo treba razglasiti za izvršljive. Zaščitni ukrepi, povezani z odpravo eksekvatur, bodo zagotovljeni v pogojih za zavrnitev priznavanja ali izvrševanja, ki so: javni red, nezdržljivost, nevročitev v primerih, ko se stranka ne spusti v postopek, nezagotovitev možnosti zaslišanja nosilcem starševske odgovornosti, nezagotovitev možnosti zaslišanja otroku in neupoštevanje postopka posvetovanja v primeru čezmejne namestitve. Podobno kot pri sedanji uredbi, je v nacionalnem pravu določeno, ali se lahko na te pogoje sklicuje stranka, ali je treba nanje opozoriti po uradni dolžnosti, kot določa zakon.
14. Iz novih pravil bi morale biti jasno, da naj bi bile odločbe v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo, ki jim je treba nameniti posebno obravnavo glede prenašanja čez mejo, še naprej „privilegirane“ in da bi zanje veljali ustrezni zaščitni ukrepi. Predsedstvo meni, da bi moral kompromis izhajati iz *statusa quo*, ki določa posebno obravnavo za odločbe, za katere je bilo izdano potrdilo in ki določajo pravice do stikov z otrokom, ter odločbe o vrnitvi otroka na podlagi t. i. „mehanizma prevladujoče odločbe“.

15. Takim „privilegiranim odločbam“ bi bilo priloženo pravno zavezujoče potrdilo, ki bi lahko bilo popravljeno ali umaknjeno v državi članici izvora, kadar je bilo pomotoma odobreno. Možnost izpodbijanja potrdila v državi članici izvora bi okrepila pravice do obrambe in utrdila medsebojno zaupanje med državami članicami. Priznavanje in izvrševanje bi lahko bilo v državi, v kateri se zahteva, izpodbijano samo zaradi nezdržljivosti.

B – Uskladitev nekaterih pravil za postopek izvršitve

16. Predsedstvo meni, da bi moralo za postopek izvršitve odločb, sprejetih v drugi državi članici, še naprej veljati pravo države članice izvršitve, ne glede na naravo ukrepov, uporabljenih za izvršitev, ki so lahko globe ali drugi prisilni ukrepi. Vendar pa se zdi, da so minimalno usklajena pravila o ravnanju v primeru znatne spremembe okoliščin po sprejetju odločbe bistvena za razširitev sistema prostega pretoka odločb na tem področju. Taka pravila bi zato morala vključevati določeno število usklajenih razlogov za začasno zadržanje ali zavrnitev izvrševanja kot takega v državi članici izvršitve. Tako bi bilo zagotovljeno, da je v vseh državah članicah v veliki meri mogoče zavrniti ali začasno zadržati izvrševanje na podlagi istih pogojev, kar bi povečalo pravno varnost vseh staršev in njihovih otrok. Ta pristop ne bi izključeval uporabe nacionalnih razlogov za zavrnitev, ki so skladni s to uredbo in zadevajo predvsem formalne zahteve nacionalnega izvršilnega prava in postopka.

C – Jasna pravila o možnosti, da otrok izrazi svoje mnenje

17. Vključiti bi bilo treba jasno določbo o obveznosti, da dobi otrok možnost, da izrazi svoje mnenje. V tej določbi bi bilo navedeno, da je treba otroku, ki lahko oblikuje lastno mnenje, dati dejansko in učinkovito možnost, da izrazi svoje mnenje v čezmejnih zadevah, zajetih v tej uredbi. Kadar otrok izrazi svoje mnenje, bi moralo sodišče ustrezno upoštevati mnenje otroka v skladu z nacionalnim pravom in postopkom in glede na otrokovo starost in zrelost. To ne spreminja temeljnega načela, da je treba v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo upoštevati korist otroka, vendar jasno sporoča, da otrok ni zgolj predmet v postopku. Modalitete zaslišanja otroka urejata nacionalno pravo in postopek, sodišča druge države članice pa teh modalitet ne morejo presoјati.
18. Vendar obveznost, da je treba otroku, ki lahko oblikuje lastno mnenje, dati dejansko in učinkovito možnost, da svoje mnenje izrazi, ni absolutna. Če otrok ni dobil možnosti, da izrazi svoje mnenje, je mogoče zavrniti priznanje in izvršitev odločbe v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo, razen kadar se postopek nanaša le na premoženje otroka, če ni potrebna zaradi vsebine zadeve ali kadar obstajajo resni razlogi, da se otrok ne zasliši, pri čemer je treba upoštevati predvsem nujnost zadeve.

D – Jasnejša pravila o namestitvi otroka v drugo državo članico

19. Za namestitev otroka v drugo državo članico bo še naprej treba opraviti postopek posvetovanja za pridobitev soglasja. Vendar predsedstvo še vedno meni, da bi bilo treba določiti jasnejše področje uporabe za čezmejno namestitev: ta postopek bi bilo treba uporabiti tudi za namestitev kot vzgojni ukrep po prestopniškem vedenju otroka, medtem ko je še vedno izključena namestitev, bodisi vzgojna ali kazenska, po dejanju otroka, ki bi lahko bilo kaznivo v skladu z nacionalnim kazenskim pravom, če bi ga storila odrasla oseba, ne glede na to, ali bi v zadevnem primeru lahko bila izrečena obsodba. Za namestitev s starši (ali drugimi bližnjimi sorodniki, če in kolikor o tem poda uradno obvestilo država, v kateri bi lahko bil nameščen otrok) se ta postopek ne bi smel uporabljati. Predsedstvo opozarja, da bi lahko z uredbo po potrebi olajšali izmenjavo informacij za identifikacijo sorodnikov ali drugih oseb, ki bi lahko bile primerne za skrb za otroka, za katerega se preučuje možnost, da bi ga nastanili v zavodu ali dali v oskrbo rejniške družine, in zbiranje informacij o njih. Predsedstvo poleg tega meni, da so potrebna jasnejša postopkovna pravila: nova pravila bodo vključevala trimesečni rok, v katerem bo treba dati ali zavrnilo soglasje. Nova pravila ne preprečujejo možnosti, da bi države članice v medsebojnih odnosih ohranile ali sklenile čezmejne sporazume in dogovore za poenostavitev postopka posvetovanj za pridobitev soglasja.

E – Jasnejša pravila o pretoku javnih listin in dogovorov

20. Zaradi vedno večjega števila držav članic, ki dopuščajo izvensodne dogovore o prenehanju življenjske skupnosti ali razvezi ali v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo, je v kompromisnem besedilu predsedstva pojasnjeno, da je pretok takih javnih listin in dogovorov horizontalna zadeva in bi ga bilo treba omogočiti ob upoštevanju nekaterih zaščitnih ukrepov. Uredba ne bi smela dopuščati prostega pretoka zgolj zasebnih dogovorov, kar bi lahko rešili, če bi bil pretok dopusten samo, kadar bi ustrezen organ, glede na vsak nacionalni sistem, uradno sestavil ali registriral javno listino ali registriral dogovor. Bistveno je, da je pretok mogoč samo, kadar država članica izvora preveri pristojnost države članice, katere organi so uradno sestavili ali registrirali javne listine ali registrirali dogovore. Poleg tega je treba izdati ustrezno potrdilo. In nazadnje, kot razlog za zavrnitev priznavanja ali izvrševanja bi bilo treba uporabiti dodatne zaščitne ukrepe, kot je javni red.

F – Jasnejša pravila o ugrabitvah otrok znotraj EU

21. Pretok odločb o vrnitvi otroka v skladu s Haaško konvencijo iz leta 1980 je vključen v prenovitev v sklopu splošnih pravil o priznavanju in izvrševanju odločb. Druge odločbe o vrnitvi, ki so posledica „mehanizma prevladujoče odločbe“, se v skladu s posebnimi pravili o priznavanju in izvrševanju odločb še naprej prenašajo kot „privilegirane“ odločbe. V kompromisnem besedilu predsedstva pa je določeno, da bi bilo treba ta mehanizem omejiti na odločbe, ki se nanašajo na pravice do varstva in vzgoje otroka in določajo vrnitev otroka ter so bile sprejete v državi članici (prejšnjega) prebivališča otroka, potem ko je bila v drugi državi članici izdana odločba o zavrnitvi vrnitve otroka, ki je bila utemeljena na zgolj nekaterih razlogih za zavrnitev, določenih v Haaški konvenciji iz leta 1980. Tako bi bila pojasnjena pravila, ki se uporabljajo v zadevah ugrabitve otrok znotraj EU, ter razmerje do Haaške konvencije iz leta 1980.
22. Poleg tega prenovitev vsebuje jasne in realne roke, tako da bodo sodišča zadeve ugrabitve otrok v vseh fazah postopka obravnavala na najhitrejši način. Kadar je ustrezno alternativno reševanje sporov, mu je zagotovljeno vidnejše mesto, s čimer se spodbujajo rešitve, ki izhajajo iz avtonomije strank, pomaga pa tudi pri doseganju trajnih dogovorov.
23. Da bi med postopki o ugrabitvi čim bolj zmanjšali morebitne nevarnosti za telesno in duševno dobrobit otroka, je mogoče odrediti ustrezne ukrepe zavarovanja, vključno za zagotovitev stikov med staršem, ki ga je otrok zapustil, in otrokom med postopkom, kadar je to v korist otroka, ter ukrepe, s katerimi se čim bolj zmanjša resna nevarnost za fizično ali psihološko travmo, ki bi ji lahko bil zaradi vrnitve izpostavljen otrok.

IV. ZAKLJUČEK

24. Glede na navedeno naj ministri in ministrice izrazijo svoje stališče, ali lahko:

- (a) kot kompromisni sveženj odobrimo priloženi splošni pristop;
- (b) potrdimo, da smo seznanjeni, da bodo preostale uvodne izjave in priloge k uredbi na strokovni ravni dokončane čim prej po seji Sveta.

V prilogi so spremembe/dodatki v primerjavi s predlogom Komisije v **kreplem tisku**, črtano besedilo pa je označeno z (...). V uvodnih izjavah in opombah ni oznak.

Predlog

uredbe Sveta

o pristojnosti, priznavanju in izvrševanju odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo ter o mednarodni ugrabitvi otrok
(Prenovitev)

[...]

SPREJEL NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

PODROČJE UPORABE IN OPREDELITEV POJMOV

Člen 1

Področje uporabe

1. Ta uredba se uporablja (...) v civilnih zadevah¹, (...) **ki se nanašajo na:**

¹ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„V ta namen mora Unija med drugim sprejeti tudi ukrepe na področju pravosodnega sodelovanja v civilnih zadevah s čezmejnimi posledicami, zlasti kadar so potrebni za pravilno delovanje notranjega trga. Pojem „civilne zadeve“ bi bilo treba v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča Evropske unije razlagati kot samostojen pojem. Obravnavati bi ga bilo treba kot samostojen koncept, ki se v prvi vrsti razlaga glede na cilje in strukturo te uredbe, v drugi vrsti pa glede na splošna načela, ki izhajajo iz celote nacionalnih pravnih sistemov. Pojem „civilne zadeve“ bi bilo torej treba razlagati tako, da lahko zajema tudi ukrepe, ki z vidika pravnega sistema države članice lahko spadajo na področje javnega prava. Zlasti bi moral zajemati vse zahtevke, ukrepe ali odločbe v sporih v zvezi s „starševsko odgovornostjo“ v smislu te uredbe, v skladu z njenimi cilji.“

- (a) razvezo, prenehanje življenjske skupnosti ali razveljavitev zakonske zveze;
- (b) podelitev, izvrševanje, prenos, omejitev ali odvzem starševske odgovornosti.

2. Zadeve iz **točke (b)** odstavka 1(...) lahko zlasti vključujejo:

- (a) pravice do varstva in vzgoje otroka in pravice do stikov z otrokom;
- (b) skrbništvo, rejništvo in podobne institute;
- (c) določitev in naloge katere koli osebe ali organa, zadolženega za (...) osebnost ali premoženje **otroka**, za zastopanje ali pomoč otroku;
- (d) namestitev otroka v (...) oskrbo zavoda ali **rejniške družine**;²
- (e) ukrepe za zaščito otroka v zvezi z upravljanjem ali ohranjanjem **njegovega** premoženja ali (...) razpolaganjem z njim.

² Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„Vsakršna namestitev otroka v rejniško družino – torej pri enem ali več posameznikih – ali v oskrbo zavoda, na primer v sirotišnico ali mladinski dom, v drugi državi članici bi morala spadati na področje uporabe te uredbe, razen če je izrecno izključena; to velja tudi za namestitev z namenom posvojitve ali namestitev pri enem od staršev ali pri katerem koli ožjem sorodniku, ki je predmet izjave države članice sprejema. Posledično bi morale biti vključene tudi „vzgojne namestitve“, ki jih odredi sodišče ali uredi pristojni organ s soglasjem staršev ali otroka ali na njihovo zahtevo zaradi prestopniškega vedenja otroka. Izključena bi morala biti le namestitev – vzgojna ali kazenska –, odrejena ali urejena zaradi otrokovega dejanja, ki bi se lahko v skladu z nacionalnim kazenskim pravom obravnavalo kot kaznivo dejanje, če bi ga storila odrasla oseba, ne glede na to, ali bi to v konkretni zadevi privedlo do obsodbe.“

2a. Poglavji III in VI te uredbe se uporabljata v zadevah neupravičene premestitve ali zadržanja otroka, ki zadevata več kot eno državo članico, in v zvezi s tem dopolnjujeta Haaško konvencijo iz leta 1980 o civilnopравnih vidikih mednarodne ugrabitve otrok (v nadaljnjem besedilu: Haaška konvencija iz leta 1980). Poglavje IV te uredbe se uporablja za odločbe, ki v skladu s Haaško konvencijo iz leta 1980 urejajo vrnitev otroka v drugo državo članico in morajo biti izvršene v državi članici, ki ni tista, v kateri je bila izdana odločba.³

3. Ta uredba se ne uporablja za:

- (a) ugotavljanje ali izpodbijanje razmerja med starši in otroki;
- (b) odločbe o posvojitvi, ukrepih pred posvojitvijo ali razveljavitvi ali preklicu posvojitve;
- (c) priimek in ime otroka;
- (d) pravila o polnoletnosti;
- (e) preživninske obveznosti;
- (f) truste ali dedovanje;
- (g) ukrepe, ki so posledica kaznivih dejanj, ki so jih storili otroci.⁴

³ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„Čeprav postopki vrnitve na podlagi Haaške konvencije iz leta 1980 niso postopki vsebinskega odločanja o starševski odgovornosti, bi morale biti odločbe, ki v skladu s Haaško konvencijo iz leta 1980 urejajo vrnitev otroka, v skladu s poglavjem IV te uredbe priznane in izvršene, kadar morajo biti, potem ko je bila že izdana odločba o vrnitvi, zaradi nove ugrabitve izvršene v drugi državi članici. Poleg tega bi se morala druga poglavja te uredbe še naprej uporabljati za druge vidike v primerih neupravičene premestitve ali zadržanja otroka, denimo določbe glede sodne pristojnosti za sodišče države članice običajnega prebivališča ter določbe glede priznavanja in izvrševanja vseh odločb navedenega sodišča.“

⁴ Glej predlagano uvodno izjavo v opombi 2.

Člen 2

Opredelitev pojmov

1. V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

(...)(a) „(...) **sodišče**“ pomeni vse (...) organe v (...) **kateri koli** državi članici(...), ki so pristojni za odločanje o zadevah s področja uporabe te uredbe;

(...)

(...)(b) „odločba“ pomeni **odločbo**⁵ **sodišča države članice – vključno** z odlokom, odredbo ali sodno odločbo (...) – o razvezi, prenehanju življenjske skupnosti (...), razveljavitvi (...) **zakonske zveze ali sporu v zvezi s** starševsko odgovornostjo;

⁵ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„V skladu s sodno prakso Sodišča bi bilo treba ‚sodišče‘ razumeti širše, tako da bi pojem poleg sodišč, ki izvajajo sodne funkcije, zajemal tudi upravne ali druge organe, kot so notarji, ki v nekaterih zakonskih sporih ali sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo izvršujejo pristojnost. Za vsa sodišča, kot so opredeljena v tej uredbi, bi morala veljati pravila o pristojnosti iz te uredbe.

Kot ‚odločba‘ bi moral biti priznan ali izvršen vsak dogovor, ki ga odobri sodišče po preučitvi vsebine v skladu z nacionalnim pravom in postopkom. Druge dogovore, ki po formalnem posredovanju javnega organa ali drugega organa, o katerem država članica v ta namen obvesti Komisijo, pridobijo zavezujoč pravni učinek v državi članici izvora, bi bilo treba uveljaviti v drugih državah članicah v skladu s specifičnimi določbami o javnih listinah in dogovorih iz te uredbe.“

V poglavju IV „odločba“ zajema:

- (i) odločbe, izdane v eni državi članici, ki v skladu s Haaško konvencijo iz leta 1980 urejajo vrnitev otroka v drugo državo članico in morajo biti izvršene v državi članici, ki ni tista, v kateri je bila izdana odločba;**
- (ii) začasne ukrepe, vključno z ukrepi zavarovanja, ki jih odredi sodišče, ki je na podlagi te uredbe pristojno za odločanje o glavni stvari, ali ukrepe, ki so odrejeni v skladu s členom 25(4) v povezavi s členom 14.**

V poglavju IV „odločba“ ne zajema začasnih ukrepov, vključno z ukrepi zavarovanja, ki jih odredi takšno sodišče, ne da bi bila nasprotna stranka vabljen pred sodišče, razen če se odločba, ki vsebuje ukrep, nasprotni stranki vroči pred izvršitvijo.

(b1) „javna listina“ pomeni listino, ki je bila v kateri koli državi članici uradno sestavljena ali registrirana kot javna listina v zadevah s področja uporabe te uredbe in katere pristnost:

- (i) se nanaša na podpis in vsebino javne listine ter**
- (ii) jo je potrdil javni organ ali za to pooblaščen⁶ drug organ. Države članice v skladu s členom 81 Komisijo obvestijo o teh organih;**

⁶ Pojem „pooblaščenost“ iz točke (b1)(ii) je treba razumeti kot samostojen pojem v skladu z opredelitvijo „javne listine“, ki se uporablja horizontalno v drugih instrumentih EU (kot so uredba o preživninskih obveznostih, uredba o dedovanju ali prenovljena uredba Bruselj I) in za namene te uredbe.

- (b2) „dogovor“ v poglavju IV pomeni listino, ki ni javna listina, sklenjeno med strankami v zadevah s področja uporabe te uredbe in registrirano s strani javnega organa⁷, o katerem država članica v ta namen v skladu s členom 81 obvesti Komisijo;**
- (c) „država članica izvora“ pomeni državo članico, v kateri je bila (...) izdana odločba, uradno sestavljena ali registrirana javna listina ali registriran dogovor;**
- (d) „država članica izvršitve“ pomeni državo članico, v kateri se zahteva izvršitev odločbe, javne listine ali dogovora;**

⁷ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„Uredba ne bi smela dovoljevati prostega pretoka zgolj zasebnih dogovorov, bi pa zato morali biti v obtoku dogovori, ki niso ne odločbe ne javne listine, a so bili vendarle registrirani s strani za to pristojnega javnega organa. Taki javni organi so lahko med drugim notarji, ki registrirajo dogovore, tudi če opravljajo svobodni poklic.“

- (...)(e) „otrok“ pomeni vsako osebo, mlajšo od 18 let;⁸
- (...)(f) „starševska odgovornost“ pomeni vse pravice in dolžnosti v zvezi z osebnostjo ali s premoženjem otroka, ki so fizični ali pravni osebi podeljene z odločbo, po samem zakonu ali s pravno veljavnim dogovorom, vključno s pravicami do varstva in vzgoje otroka in pravicami do stikov z otrokom;
- (...)(g) „nosilec starševske odgovornosti“ pomeni osebo, zavod ali drug organ, ki ima starševsko odgovornost do otroka;

⁸ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„Ta uredba bi se morala uporabljati za vse otroke do 18. leta starosti kot Haaška konvencija z dne 19. oktobra 1996 o pristojnosti, pravu, ki se uporabi, priznavanju, izvršitvi in sodelovanju na področju starševske odgovornosti in ukrepov za zaščito otrok (v nadaljnjem besedilu: Haaška konvencija iz leta 1996), tudi v primerih, ko so še pred to starostjo pridobili pravno in poslovno sposobnost v okviru prava, ki ureja osebni status, ker so na primer s sklenitvijo zakonske zveze začeli veljati za polnoletne. S tem bi se moralo preprečiti prekrivanje s področjem uporabe Haaške konvencije z dne 13. januarja 2000 o zaščiti odraslih, ki se uporablja za osebe od 18. leta naprej, obenem pa tudi vrzeli med obema instrumentoma. Haaška konvencija z dne 25. oktobra 1980 o civilnopravnih vidikih mednarodne ugrabitve otrok (v nadaljnjem besedilu: Haaška konvencija iz leta 1980) in posledično tudi poglavje III te uredbe, ki dopolnjuje uporabo Haaške konvencije iz leta 1980 v odnosih med državami članicami, bi se morala še naprej uporabljati za otroke do 16. leta starosti.“

- (...)(h) „pravice do varstva in vzgoje“ **vključujejo** pravice in dolžnosti, ki se nanašajo na skrb za otrokovo osebnost **in** zlasti pravico določitve kraja **otrokovega** prebivališča;⁹
- (...)(i) „pravice do stikov z otrokom“ pomenijo pravice do stikov z otrokom, vključno s pravico, da se otroka v omejenem časovnem obdobju lahko odpelje v kraj, ki ni isti kakor njegovo običajno prebivališče;
- (...)(j) „neupravičena premestitev ali zadržanje“ pomeni (...) premestitev ali zadržanje **otroka**, kadar:

(...)(i) je to kršitev pravic do varstva in vzgoje, pridobljenih z odločbo ali po samem zakonu ali z dogovorom, ki ima pravno veljavo v skladu s pravom **države** članice, v kateri je otrok običajno prebival neposredno pred premestitvijo ali zadržanjem, ter

(...)(ii) so se pravice do varstva in vzgoje otroka v času premestitve ali zadržanja dejansko izvajale, skupaj ali posamezno, ali bi se bile izvajale, če do premestitve ali zadržanja ne bi prišlo.

2. V členih [3, 6, 10a, 12, 12a, 31/47e, 42/47q, 59, 72 in 80] je pojem „državljanstvo“ za Irsko in Združeno kraljestvo nadomeščen s pojmom „stalno prebivališče“, ki ima enak pomen, kot ga ima v vsakem od pravnih sistemov navedenih držav članic.

⁹ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„V tej uredbi bi se moralo ne glede na izraze, ki se uporabljajo v nacionalnem pravu, šteti, da ima oseba ‚pravice do varstva in vzgoje‘, kadar se nosilec starševske odgovornosti z odločbo, po samem zakonu ali z dogovorom, ki ima pravno veljavo v skladu s pravom države članice otrokovega običajnega prebivališča, ne more odločiti o otrokovem prebivališču brez soglasja te osebe. V nekaterih sistemih, ki uporabljajo pojma ‚varstvo in vzgoja‘ ter ‚stiki z otrokom‘, lahko starš, ki nima pravice do varstva in vzgoje otroka, dejansko ohrani pomembne odgovornosti glede odločitev o otroku, ki presegajo zgolj pravico do stikov z otrokom.“

POGLAVJE II
PRISTOJNOST V ZAKONSKIH SPORIH
IN SPORIH V ZVEZI S STARŠEVSKO ODGOVORNOSTJO

ODDELEK 1

RAZVEZA, PRENEHANJE ŽIVLJENJSKE SKUPNOSTI IN RAZVELJAVITEV ZAKONSKE
ZVEZE

Člen 3

Splošna pristojnost

(...) V zadevah glede razveze, prenehanja življenjske skupnosti ali razveljavitve zakonske zveze so pristojna (...) **sodišča** države članice:

(a) na ozemlju katere:

(i) zakonca običajno prebivata, (...)

(ii) sta zakonca nazadnje običajno prebivala, če eden od njiju še vedno tam prebiva, (...)

(iii) nasprotna stranka običajno prebiva, (...)

(iv) v primeru skupnega zahtevka, običajno prebiva eden od zakoncev, (...)

(v) vlagatelj običajno prebiva, če je prebival tam najmanj leto dni neposredno pred vložitvijo zahtevka, ali

(vi) vlagatelj običajno prebiva, če je prebival tam najmanj šest mesecev neposredno pred vložitvijo zahtevka in je državljan zadevne države članice (...), **ali**

(b) katere državljanstvo imata oba zakonca (...).

(...)

Člen 4

Nasprotni zahtevek

(...) **Sodišče**, pristojno za odločanje na podlagi člena 3, je pristojno tudi za odločanje o nasprotnem zahtevku, če ta nasprotni zahtevek sodi na področje uporabe te uredbe.

Člen 5

Pretvorba prenehanja življenjske skupnosti v razvezo

Brez poseganja v člen 3 (...) **sodišče** države članice, ki je izdalo odločbo o prenehanju življenjske skupnosti, lahko odloči tudi o spremembi te odločbe v odločbo o razvezi, če tako določa pravo te države članice.

Člen 6

Subsidiarna pristojnost

1. **Ob upoštevanju odstavka 2**, kadar v skladu s členi 3, 4 in 5 ni pristojno nobeno (...) **sodišče** države članice, se pristojnost v vsaki državi članici določi v skladu z zakonodajo te (...) države.

2. (...) **Proti zakoncu, ki:**

(a) (...) običajno prebiva na ozemlju države članice ali

(b) (...) je državljan države članice, (...)

se lahko začne postopek v drugi državi članici samo v skladu s členi 3, 4 in 5.

3. Proti nasprotni stranki, ki nima običajnega prebivališča v državi članici (...) in ni (...) državljan države članice (...), se lahko vsak državljan države članice z običajnim prebivališčem na ozemlju druge države članice sklicuje na pravila o pristojnosti, ki se uporabljajo v tej (...) drugi državi, tako kot (...) njeni državljan.

ODDELEK 2
STARŠEVSKA ODGOVORNOST

Člen 7

Splošna pristojnost

1. (...) **Sodišča** države članice so pristojna v zadevah starševske odgovornosti v zvezi z otrokom, ki običajno prebiva v tisti državi članici **v trenutku, ko je sodišče začelo postopek**.

2. Odstavek 1 se uporablja ob upoštevanju členov 8 do 10a.

Člen 8

Nadaljevanje pristojnosti v zvezi s pravicami do stikov z otrokom

1. Kadar se otrok zakonito preseli iz ene države članice v drugo in tam pridobi novo običajno prebivališče, obdržijo, **z odstopanjem od člena 7**, (...) **sodišča** države članice otrokovega prejšnjega običajnega prebivališča pristojnost še tri mesece po preselitvi, da lahko spremenijo odločbo o pravicah do stikov z otrokom, ki je bila izdana v navedeni državi članici, preden se je otrok preselil, če ima oseba, ki so ji bile dodeljene pravice do stikov z otrokom na podlagi odločbe, še naprej svoje običajno prebivališče v državi članici otrokovega prejšnjega običajnega prebivališča.

2. Odstavek 1 se ne uporablja, če nosilec pravic do stikov z otrokom iz odstavka 1 sprejme pristojnost (...) **sodišč** države članice otrokovega novega običajnega prebivališča s tem, da se udeležuje postopkov pred temi (...) **sodišči**, ne da bi izpodbijal njihovo pristojnost.

Člen 9

Pristojnost v primerih **neupravičene premeditve ali zadržanja** otroka (...) ¹⁰

Brez poseganja v člen 10a pri neupravičeni premeditvi ali zadržanju (...) otroka (...) **sodišča** države članice, v kateri je otrok običajno prebival neposredno pred neupravičeno premeditvijo ali zadržanjem, obdržijo svojo pristojnost, dokler otrok ne pridobi običajnega prebivališča v drugi državi članici in:

- (a) vse osebe, zavodi ali drugi organi, ki imajo pravice do varstva in vzgoje otroka, privolijo v premeditev ali zadržanje, ali
- (b) otrok prebiva v drugi državi članici najmanj eno leto po tem, ko so bili ali bi morali biti osebe, zavodi ali drugi organi, ki imajo pravice do varstva in vzgoje otroka, seznanjeni s krajem otrokovega bivanja, in se je otrok vživel v novo okolje ter je bil izpolnjen najmanj eden od naslednjih pogojev:
 - (i) v enem letu, ko je ali bi lahko bil nosilec pravic do varstva in vzgoje otroka seznanjen s krajem otrokovega bivanja, ni bila vložena nobena zahteva za vrnitev pri pristojnih organih države članice, kamor je bil otrok premeščen ali kjer je zadržan;

¹⁰ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„V primerih neupravičene premeditve ali zadržanja otroka ter brez poseganja v morebitno izbiro sodišča v skladu s to uredbo bi morala sodišča države članice otrokovega običajnega prebivališča ohraniti pristojnost, dokler ni vzpostavljeno novo običajno prebivališče v drugi državi članici in dokler niso izpolnjeni nekateri specifični pogoji. Države članice s skoncentrirano pristojnostjo bi morale razmisliti o tem, da bi sodišču, ki obravnava zahtevek za vrnitev na podlagi Haaške konvencije iz leta 1980, omogočile tudi izvajanje pristojnosti v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo, o kateri so se stranke dogovorile ali ki so jo sprejele v skladu s to uredbo, če so tak dogovor dosegle med postopkom vrnitve. Taki dogovori bi morali zajemati tako dogovore o vrnitvi otroka kot dogovore o tem, da se otrok ne vrne. Če je dogovorjeno, da se otrok ne vrne, bi moral ostati v državi članici novega običajnega prebivališča, pristojnost za vse tamkajšnje prihodnje postopke v zvezi s pravicami do varstva in vzgoje otroka pa bi morala biti določena na podlagi otrokovega novega običajnega prebivališča.“

- (ii) zahteva za vrnitev, ki jo je vložil nosilec pravic do varstva in vzgoje otroka, je bila umaknjena in v roku iz točke (i) ni bila vložena nobena nova zahteva;
- (iii) zahtevo za vrnitev, ki jo je vložil nosilec pravic do varstva in vzgoje otroka, je **sodišče države članice** zavrnilo na podlagi, ki ni člen 13(1)(b) ali člen 13(2) Haaške konvencije iz leta 1980, **in zoper odločbo ni več mogoče vložiti rednega pravnega sredstva**;
- (iv) (...) **kot je navedeno v členu 26a(3) in (5), ni bil pred nobenim sodiščem (...) začet postopek v državi članici**, v kateri je običajno prebival neposredno pred neupravičeno premestitvijo ali zadržanjem (...);
- (v) odločbo o **pravica**h do varstva in vzgoje otroka, ki ne nalaga vrnitve otroka, so izdala (...) **sodišča** države članice, v kateri je otrok običajno prebival neposredno pred neupravičeno premestitvijo ali zadržanjem.

Člen 10a

Izbira sodišča (...) ¹¹¹²¹³

¹¹ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„Preživninske obveznosti so izključene iz področja uporabe te uredbe, ker jih ureja že Uredba Sveta št. 4/2009. Poleg sodišč, pristojnih za kraj, v katerem tožena stranka ali upravičenec običajno prebiva, bi tudi sodišča, ki so v skladu s to uredbo pristojna v zakonskih sporih, v glavnem morala odločati o pomožnih preživninskih obveznostih med zakonci ali bivšimi zakonci na podlagi točke (c) člena 3 navedene uredbe. Sodišča, ki so na podlagi te uredbe pristojna v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo, bi morala v glavnem odločati o pomožnih preživninskih obveznostih do otrok na podlagi točke (d) člena 3 navedene uredbe.“

¹² Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„Pod določeni pogoji iz te uredbe se lahko pristojnost v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo določi tudi v državi članici, v kateri med staršema poteka postopek za razvezo, prenehanje življenjske skupnosti ali razveljavitev zakonske zveze, ali v drugi državi članici, s katero ima otrok bistveno povezavo in glede katere se stranke ali dogovorijo vnaprej, in to najpozneje v trenutku, ko je sodišče začelo postopek, ali jo sprejmejo izrecno med postopkom, kadar pravo navedene države članice tako določa, čeprav otrok v navedeni državi članici nima običajnega prebivališča, pod pogojem, da je izvajanje take pristojnosti v otrokovo korist.

V skladu s sodno prakso Sodišča bi bilo treba v tej uredbi vsakogar, ki ni starš in ima v skladu z nacionalnim pravom status stranke v postopku, ki so ga začeli starši, šteti za stranko v postopku, kar pomeni, da bi nasprotovanje navedene stranke izbiri staršev zadevnega otroka glede sodne pristojnosti po dnevu, na katerega se je pred sodiščem začel postopek, moralo preprečevati potrditev sprejetja dogovora o pristojnosti od vseh strank, ki so na navedeni dan v postopku.“

¹³ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„Sodišče bi, še preden začne izvrševati pristojnosti na podlagi dogovora o pristojnosti sodišča ali sprejetja pristojnosti, moralo preučiti, ali ta dogovor ali sprejetje temeljita na ozaveščenih in svobodni izbiri zadevnih strank in nista rezultat dejanja ene stranke, ki je izkoristila težek ali šibek položaj druge stranke. Sodišče bi moralo zabeležiti sprejetje pristojnosti med postopkom v skladu z nacionalnim pravom in postopkom.“

(...)

1. Sodišča države članice imajo pristojnost v (...) **sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo**, kadar:

(a) ima otrok bistveno povezavo s to državo članico, zlasti zaradi dejstva, da **vsaj** eden od nosilcev starševske odgovornosti običajno prebiva v navedeni državi članici ali da **je to prejšnje običajno prebivališče otroka** ali da je otrok državljan navedene države članice;

(...)

(b) so se (...) stranke (...) **in kateri koli drugi nosilec starševske odgovornosti:**

(i) **svobodno dogovorili o pristojnosti**, in sicer najpozneje v trenutku, ko je sodišče začelo postopek, ali (...)

(ii) **so izrecno sprejeli pristojnost med postopkom in je sodišče vsem strankam zagotovilo pravni poduk o tem, da imajo pravico ne sprejeti pristojnosti**, ter

(c) je **izvajanje** pristojnosti v otrokovo korist.

1a. Dogovor o pristojnosti sodišča iz točke (b) odstavka 1 je datiran pisni dokument s podpisom zadevnih strank ali je zabeležen na sodišču v skladu z nacionalnim pravom in postopkom. Vsi elektronski prenosi, ki zagotavljajo trajen zapis dogovora, se štejejo za enakovredne pisni obliki. Osebe, ki postanejo stranke v postopku potem, ko je sodišče začelo postopek, lahko izrazijo svoje soglasje potem, ko je sodišče začelo postopek. Če stranke ne nasprotujejo, se šteje, da je njihovo soglasje implicitno.

2. **Razen če se stranke dogovorijo drugače**, pristojnost, dodeljena v odstavku (...)1, preneha, takoj ko:

(a) **zoper odločbo, izdano v navedenem postopku, ni več mogoče vložiti rednega pravnega sredstva ali**

(b) se postopek (...) **konča zaradi nekega drugega razloga.**

(...)

3. **Pristojnost, dodeljena v točki (b)(ii) odstavka 1, je izključna pristojnost.**

Člen 11

Pristojnost na podlagi (...) prisotnosti **otroka**¹⁴

1. Kadar (...) ni mogoče ugotoviti **otrokovega** običajnega prebivališča in pristojnosti ni mogoče določiti na podlagi člena 10a, so pristojna (...) **sodišča** države članice, v kateri se otrok nahaja.

2. (...) **Pristojnost iz** odstavka 1 se uporablja tudi za otroke begunce ali otroke, ki so razseljeni na mednarodni ravni zaradi nemirov v njihovi (...) **državi članici običajnega prebivališča.**

¹⁴ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„Kadar ni mogoče ugotoviti otrokovega običajnega prebivališča, obenem pa pristojnosti ni mogoče določiti na podlagi dogovora o pristojnosti, bi morala imeti pristojnost sodišča države članice, v kateri se otrok nahaja. Pravilo o prisotnosti bi se moralo uporabljati tudi za otroke begunce in otroke, ki so razseljeni na mednarodni ravni zaradi nemirov v njihovi državi članici običajnega prebivališča. Vendar pa bi se ob upoštevanju te uredbe v povezavi s členom 52(2) Haaške konvencije iz leta 1996 to pravilo o pristojnosti moralo uporabljati le za otroke, ki so imeli običajno prebivališče v državi članici še pred premestitvijo. Če je bilo otrokovo običajno prebivališče pred premestitvijo v tretji državi članici, bi se moralo uporabljati pravilo o pristojnosti iz Haaške konvencije iz leta 1996 v zvezi z otroci begunci in otroci, ki so razseljeni na mednarodni ravni.“

Člen (...) 12

Prenos **pristojnosti** na **sodišče druge države članice** (...) ¹⁵

1. (...) **V izjemnih okoliščinah lahko sodišče** države članice, ki je pristojno po vsebini, **na podlagi zahtevka stranke ali po uradni dolžnosti** – (...) če meni, da (...) je **sodišče** druge države članice, s katero ima otrok posebno povezavo, primernejše, da (...) **oceni** otrokovo korist (...) **v konkretni zadevi** – prekine postopek ali (...) njegov **specifični del** (...) ter (...):

- (a) **določi rok, v katerem mora ena ali več strank** (...) **obvestiti sodišče** navedene države članice (...) **o tekočem postopku in možnosti za prenos pristojnosti ter vložiti zahtevek pri navedenem sodišču**, ali
- (b) zaprosi (...) **sodišče** druge države članice, naj prevzame pristojnost v skladu z odstavkom (...) **2**.

(...)

¹⁵ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„V izjemnih okoliščinah sodišče države članice otrokovega običajnega prebivališča morda ni najprimernejše sodišče za obravnavo zadeve. Izjemoma in pod določenimi pogoji bi moralo imeti pristojno sodišče možnost – ki pa nikakor ni obvezna – prenesti svojo pristojnost v določeni zadevi na sodišče druge države članice, če je to sodišče primernejše, da oceni otrokovo korist v konkretni zadevi. V skladu s sodno prakso Sodišča bi moralo sodišče države članice pristojnost v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo prenesti le na sodišče druge države članice, s katero ima zadevni otrok ‚posebno povezavo‘, katere odločilni elementi so izčrpno naštet v tej uredbi.

Pristojno sodišče bi moralo zaprositi sodišče druge države članice le, če je njegova predhodna odločitev, da prekine postopek in zaprosi za prenos pristojnosti, postala pravnomočna, kadar je po nacionalnem pravu to odločitev mogoče izpodbijati.“

2. Sodišče druge države članice lahko, kadar je to zaradi posebnih okoliščin v korist otroka, sprejme pristojnost v šestih tednih po:

- (a) začetku postopka pred njimi v skladu s točko (a) odstavka 1 ali
- (b) prejemu zahteve v skladu s točko (b) odstavka 1.

Sodišče, ki je drugo začelo postopek ali je bilo zaproseno, da prevzame pristojnost, nemudoma obvesti sodišče, ki je prvo začelo postopek. V primeru prevzema pristojnosti se sodišče, ki je prvo začelo postopek, izreče za nepristojno.

3. Če sodišče druge države članice sodišča, ki je prvo začelo postopek, ne obvesti o sprejetju pristojnosti sedem tednov po:

- (a) izteku roka, v katerem morajo stranke vložiti zahtevek pri sodišču druge države članice v skladu s točko (a) odstavka 1, ali
- (b) tem, ko je navedeno sodišče prejelo zahtevo v skladu s točko (b) odstavka 1,

nadaljuje z izvrševanjem pristojnosti.

4. Za otroka se šteje, da ima posebno povezavo z državo članico v smislu odstavka 1, če je:

- (a) otrok v njej pridobil običajno prebivališče, potem ko se je začel postopek pred (...) **sodiščem** iz odstavka 1;(...)
- (b) v njej prejšnje običajno prebivališče otroka; (...)
- (c) (...) **otrok njen** (...) državljan; (...)
- (d) v njej običajno prebivališče nosilca starševske odgovornosti ali
- (e) v njej otrokovo premoženje in se zadeva tiče ukrepov za zaščito otroka, ki se nanašajo na upravljanje, ohranjanje in razpolaganje s tem premoženjem.

5. Če je bila izključna pristojnost sodišča določena na podlagi člena 10a, to sodišče pristojnosti ne sme prenesti na sodišče druge države članice.

Člen 12a

Zahtevek nepristojnega sodišča države članice za prenos pristojnosti¹⁶

- 1. Če – v izjemnih okoliščinah in brez poseganja v člen 9 – sodišče države članice, ki po tej uredbi nima pristojnosti, s katerim pa ima otrok v skladu s členom 12(4) posebno povezavo, meni, da je primernejše, da v konkretnem primeru oceni korist otroka, lahko pri sodišču države članice otrokovega običajnega prebivališča vloži zahtevek za prenos pristojnosti.**
- 2. Zaprošeno sodišče lahko, če meni, da je to zaradi posebnih okoliščin konkretnega primera v korist otroka, v šestih tednih po prejemu zahtevka sprejme prenos pristojnosti in o tem nemudoma obvesti sodišče, ki je vložilo zahtevek. Sodišče, ki je vložilo zahtevo, lahko pristojnost izvršuje le, če je bila zahteva sprejeta v navedenem roku.**

¹⁶ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„Tudi v izjemnih okoliščinah in ob upoštevanju koristi otroka v konkretnem primeru bi morale imeti sodišče države članice, ki po tej uredbi nima pristojnosti, ima pa v skladu s to uredbo posebno povezavo z otrokom, možnost, da pristojno sodišče države članice otrokovega običajnega prebivališča zaprosi za prenos pristojnosti. Vendar pa to v primerih neupravičene premestitve ali zadržanja otroka ne bi smelo biti dovoljeno. To konkretno pristojno sodišče bi moralo biti določeno na podlagi nacionalnega prava zaprosene države članice.

Prenos pristojnosti bi moral veljati le za vsak konkreten primer, v zvezi s katerim je odobren, ne glede na to, ali je zanj zaprosilo sodišče, ki želi prenesti svojo pristojnost, ali sodišče, ki pristojnost želi pridobiti. Ko je postopek, v zvezi s katerim je bil zaprosen in odobren prenos pristojnosti, zaključen, prenos ne bi več smel imeti nobenega učinka za prihodnje postopke.“

Člen 13

Subsidiarna pristojnost

Kadar v skladu s členi 7 do 11 ni pristojno nobeno (...) **sodišče** države članice, se pristojnost v vsaki državi članici določi v skladu z zakonodajo te države članice.¹⁷

Člen (...) 14

Začasni ukrepi v **nujnih primerih**, vključno z ukrepi zavarovanja¹⁸

¹⁷ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„Izraz ‘zakonodaja te države članice’ bi moral zajemati mednarodne instrumente, ki veljajo v zadevni državi članici.“

¹⁸ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„Ta uredba sodiščem države članice, ki po vsebini niso pristojna, ne bi smela preprečevati, da v nujnih primerih sprejmejočasne ukrepe, vključno z ukrepi zavarovanja, glede osebe ali premoženja otroka, ki se nahaja v zadevni državi članici. Ti ukrepi ne bi smeli biti priznani in se ne bi smeli izvrševati v nobeni drugi državi članici na podlagi te uredbe, razen ukrepov, ki se sprejmejo, da se čim bolj zmanjša tveganje iz točke (b) člena 13(1) Haaške konvencije iz leta 1980.

Ukrepi za zmanjšanje tveganja bi morali ostati veljavni, dokler sodišče države članice, v kateri ima otrok običajno prebivališče, ne sprejme ukrepov, ki so po njegovem mnenju primerni.

Sodišče bi moralo o sprejetih ukrepih neposredno ali prek osrednjih organov obvestiti sodišče države članice, ki je po vsebini pristojno na podlagi te uredbe, če je to potrebno za zaščito otrokove koristi. Vendar dejstvo, da se takšno obvestilo ne zagotovi, še ne bi smelo biti razlog za nepriznavanje ukrepa.

Kadar se pri sodišču, ki je pristojno le začasne ukrepe, vključno z ukrepi zavarovanja, vložijo zahtevek glede vsebine, bi se moralo to sodišče po uradni dolžnosti izreči za nepristojno.“

1. **Četudi** je po vsebini pristojno (...) **sodišče druge države članice, so v nujnih primerih sodišča** države članice (...) pristojna za sprejemanje začasnih ukrepov, vključno z ukrepi zavarovanja, ki **so lahko na voljo po zakonodaji zadevne države članice** in zadevajo (...):

(a) otroka, ki se nahaja v tej državi članici, ali

(b) premoženje otroka, ki se nahaja v tej državi članici.

2. Če je to potrebno za zaščito otrokove koristi, (...) **sodišče**, ki je sprejelo (...) **te ukrepe**, neposredno **v skladu s členom 67a** ali prek osrednjih organov, določenih na podlagi člena 60, **nemudoma obvesti sodišče ali organ** države članice, **pristojen v skladu s členom 7 te uredbe, ali, kakor je ustrezno, katero koli sodišče države članice, ki po vsebini izvršuje pristojnost na podlagi te uredbe.**

3. Ukrepi, sprejeti v skladu z odstavkom 1, se prenehajo uporabljati takoj, ko (...) **sodišče** države članice, ki je po vsebini pristojno na podlagi te uredbe, sprejme ukrepe, ki so po njegovem mnenju primerni.

Kadar je to ustrezno, lahko sodišče o svoji odločitvi bodisi neposredno v skladu s členom 67a bodisi prek osrednjih organov, določenih v skladu s členom 60, obvesti sodišče, ki je sprejelo začasne ukrepe, vključno z ukrepi zavarovanja.

Člen 16

Predhodna vprašanja¹⁹

1. Če je izid postopka v zadevi, ki ne spada na področje uporabe te uredbe, pred (...) sodiščem države članice odvisen od določitve predhodnega vprašanja, (...) povezanega s starševsko odgovornostjo, lahko sodišče v zadevni državi članici določi to vprašanje za namene navedenega postopka, četudi ni pristojno na podlagi te uredbe.

2. Vsaka določitev v skladu z odstavkom 1 ima učinke le v postopku, v katerem je bila sprejeta.

¹⁹ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„Če je izid postopka pred sodiščem države članice, ki ni pristojno na podlagi te uredbe, odvisen od določitve predhodnega vprašanja, ki spada na področje uporabe te uredbe, ta uredba sodiščem navedene države članice ne bi smela preprečevati določitve zadevnega vprašanja. Če je torej predmet postopka na primer spor v dedni zadevi, v katero je vključen otrok, in je treba imenovati posebnega skrbnika, ki zastopa otroka v navedenem postopku, bi morala imeti država članica, ki je pristojna za spor v dedni zadevi, možnost imenovati skrbnika za postopek, ki poteka v njej, ne glede na to, ali je pristojna za spore v zvezi s starševsko odgovornostjo na podlagi te uredbe. Vsaka taka določitev bi morala imeti učinke le v postopku, za katerega je bila sprejeta.

Kadar je za veljavnost pravnega dejanja, ki se je izvedlo ali naj bi se izvedlo v imenu otroka v postopku dedovanja pred sodiščem države članice, potrebno dovoljenje ali odobritev sodišča, bi morala imeti zadevna država članica možnost odločiti, ali dovoli ali odobri takšno pravno dejanje, četudi ni pristojna na podlagi te uredbe. Izraz ‚pravno dejanje‘ bi moral na primer vključevati sprejem dediščine ali odpoved dediščini ali dogovor med strankami o delitvi zapuščine.“

3. Če je za veljavnost pravnega dejanja, ki se je izvedlo ali naj bi se izvedlo v imenu otroka v postopku dedovanja pred sodiščem države članice, potrebno dovoljenje ali odobritev sodišča, lahko sodišče v zadevni državi članici odloči, ali dovoli ali odobri takšno pravno dejanje, četudi ni pristojno na podlagi te uredbe.

4. Ustrežno se uporablja člen 14(2).

ODDELEK 3 SKUPNE DOLOČBE

Člen 15

Začetek postopka²⁰

²⁰ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„Ta uredba določa trenutek, za katerega se šteje, da je sodišče začelo postopek za namene te uredbe. Glede na to, da v državah članicah obstajata različna sistema, pri katerih je treba pisanje o začetku postopka bodisi najprej vročiti nasprotni stranki bodisi najprej vložiti pri sodišču, bi moralo zadostovati, da je bila izvedena prva faza na podlagi nacionalnega prava, pod pogojem, da vlagatelj kasneje ni opustil dejanj, ki bi jih moral na podlagi nacionalnega prava opraviti za izvedbo druge faze.

Ob upoštevanju vse večjega pomena mediacije in drugih načinov alternativnega reševanja sporov, tudi v sodnih postopkih, bi se moralo v skladu s sodno prakso Sodišča tudi šteti, da je sodišče začelo postopek v trenutku, ko je pisanje o začetku postopka ali enakovredno pisanje vloženo pri sodišču, če je bil postopek na zahtevo vlagatelja, ki je postopek začel, medtem začasno ustavljen, da bi se našla sporazumna rešitev, ne da bi bilo pisanje o začetku postopka že vročeno nasprotni stranki in ne da bi bila ta stranka seznanjena s postopkom ali je v njem kakor koli sodelovala, pod pogojem, da vlagatelj kasneje ni opustil dejanj, ki bi jih moral opraviti v zvezi z vročitvijo pisanja nasprotni stranki.

V skladu s sodno prakso Sodišča bi moral v primeru litispendence datum, na katerega je bil vložen obvezen spravni postopek pri nacionalnem spravnem organu, veljati za datum, za katerega se šteje, da je sodišče začelo postopek.“

Za sodišče se šteje, da je začelo postopek:

- (a) v trenutku, ko je pisanje o začetku postopka ali enakovredno pisanje vloženo pri sodišču, pod pogojem, da vlagatelj kasneje ni opustil dejanj, ki bi jih moral opraviti v zvezi z vročitvijo pisanja nasprotni stranki;
- (b) če je treba pisanje vročiti še pred vložitvijo pri sodišču, v trenutku, ko ga prejme organ, ki je odgovoren za vročitev, pod pogojem, da vlagatelj kasneje ni opustil dejanj, ki bi jih moral opraviti v zvezi z vložitvijo pisanja pri sodišču, ali
- (c) **če se postopek začne po uradni dolžnosti, v trenutku, ko sodišče sprejme sklep o začetku postopka, ali – če takšen sklep ni potreben – v trenutku, ko je zadeva vpisana pri sodišču.**

Člen 17

Preizkus pristojnosti²¹

Če je (...) **sodišču** države članice predložena zadeva, za katero po tej uredbi **po vsebini** ni pristojno in za katero je po tej uredbi **po vsebini** (...) pristojno (...) **sodišče** druge države članice, se po uradni dolžnosti izreče za nepristojno.

²¹ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„Sodišče države članice, ki je začelo postopek v zadevi, za katero na podlagi te uredbe po vsebini ni pristojno in za katero je na podlagi te uredbe po vsebini pristojno sodišče druge države članice, bi se moralo po uradni dolžnosti izreči za nepristojno. Vendar bi moralo to sodišče imeti diskrecijsko pravico – toda ne obveznosti –, da zaprosi za prenos pristojnosti na podlagi te uredbe.“

Člen 18

Preizkus dopustnosti

1. Če se nasprotna stranka, ki nima običajnega prebivališča v državi, v kateri se je začel postopek, ne spusti v postopek, pristojno sodišče prekine postopek, dokler se ne ugotovi, da je bilo nasprotni stranki omogočeno prejeti pisanje o začetku postopka ali enakovredno pisanje pravočasno, da je lahko pripravila obrambo, ali da so bili storjeni vsi potrebni koraki v tej smeri.
2. Če je treba poslati iz ene države članice v drugo državo članico pisanje o začetku postopka ali drugo enakovredno pisanje v skladu z Uredbo (ES) št. 1393/2007, se namesto odstavka 1 tega člena uporabi člen 19 navedene uredbe.
3. V primeru, da se Uredba (ES) št. 1393/2007 ne uporablja, se uporablja člen 15 Haaške konvencije o vročanju v tujini sodnih in zunajsodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah z dne 15. novembra 1965, če je treba v tujini vročiti pisanje o začetku postopka ali enakovredno pisanje v skladu s to konvencijo.

Člen 19

Litispendenca in sorodne pravde²²

1. Če so se pred **sodišči** različnih držav članic (...) **začeli** postopki v zvezi z razvezo, prenehanjem življenjske skupnosti ali razveljavitvijo zakonske zveze med istima strankama (...), **sodišče**, ki je drugo začelo postopek, po uradni dolžnosti prekine svoj postopek, vse dokler se ne ugotovi pristojnost (...) **sodišča**, ki je prvo začelo postopek.
2. Če so se pred **sodišči** različnih držav članic (...) **začeli** postopki z istim zahtevkom v zvezi s starševsko odgovornostjo do istega otroka, (...) **sodišče**, ki je drugo začelo postopek, po uradni dolžnosti prekine svoj postopek, vse dokler se ne ugotovi pristojnost (...) **sodišča**, ki je prvo začelo postopek. **To ne velja, kadar pristojnost enega od sodišč temelji izključno na členu 14.**
3. Ko se ugotovi pristojnost (...) **sodišča**, ki je prvo začelo postopek, se (...) **sodišče**, ki je drugo začelo postopek, izreče za nepristojno v korist prvega (...) **sodišča**.
V tem primeru lahko stranka, ki je (...) **začela** zadevni postopek pred (...) **sodiščem**, ki je drugo začelo postopek, začne ta postopek pred (...) **sodiščem**, ki je prvo začelo postopek.
4. Če postopek začne **sodišče** države članice, ki mu je izključna pristojnost podeljena s sprejetjem pristojnosti iz člena 10a, **sodišča** druge države članice prekinejo postopek, dokler **sodišče**, ki je začelo postopek na podlagi sprejetja pristojnosti, ne izjavi, da ni pristojno na podlagi sprejetja pristojnosti.
5. Če in kolikor je **sodišče**, ki je sprejelo pristojnost, spoznano za izključno pristojno v skladu s sprejetjem pristojnosti, se vsa **sodišča** druge države članice izrečejo za nepristojna v korist tega **sodišča**.

²² Glej predlagano uvodno izjavo v opombi 20.

Člen 20

Pravica otroka, da izrazi svoje mnenje²³

1. (...) **Sodišča** držav članic (...) pri izvrševanju pristojnosti na podlagi oddelka 2 tega poglavja **v skladu z nacionalnim pravom in postopkom**²⁴ otroku, zmožnemu oblikovati lastno mnenje (...), **zagotovijo** dejansko in učinkovito možnost, da **to** mnenje (...) izrazi, **bodisi neposredno bodisi prek zastopnika ali ustreznega organa.**
2. **Kadar sodišče v skladu z nacionalnim pravom in postopkom otroku omogoči, da izrazi svoje mnenje v skladu s tem členom,** (...) ustrezno upošteva (...) **to** mnenje glede na otrokovo starost in zrelost (...).

²³ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„V postopkih v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo na podlagi te uredbe in postopkih vrnitve na podlagi Haaške konvencije iz leta 1980 bi bilo treba otroku, na katerega se ti postopki nanašajo in ki lahko oblikuje lastno mnenje, v skladu s sodno prakso Sodišča načeloma dati dejansko in učinkovito možnost, da ga tudi izrazi, pri oceni otrokove koristi pa bi bilo treba temu mnenju pripisati ustrezno težo. Možnost, da lahko otrok v skladu s členom 24(1) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah in glede na člen 12 Konvencije Združenih narodov o otrokovih pravicah svobodno izrazi svoje mnenje, ima pomembno vlogo pri uporabi te uredbe. Vendar pa bi v Uredbi moralo biti vprašanje, kdo bo zaslišal otroka in kako bo zaslišan, prepuščeno nacionalnemu pravu in postopku držav članic. Namen te uredbe torej ni določiti, ali bi moral otroka zaslišati sodnik osebno ali posebej usposobljen strokovnjak, ki pozneje poroča sodišču, ter ali bi moralo zaslišanje potekati v sodni dvorani ali drugje ali na drugačen način. Poleg tega zaslišanje otroka, ki še naprej ostaja njegova pravica, ne more biti absolutna obveznost, temveč je treba to možnost preučiti glede na otrokovo korist, na primer v primerih, ki so povezani z dogovori med strankama.“

²⁴ Glej predlagano uvodno izjavo v opombi 32.

POGLAVJE III

MEDNARODNA UGRABITEV OTROKA²⁵

Člen 21

Vrnitev otroka na podlagi Haaške konvencije iz leta 1980

Kadar oseba, zavod ali drug organ zaradi domnevne kršitve pravic do varstva in vzgoje otroka **neposredno ali prek osrednjega organa** od sodišča v državi članici zahteva, da na podlagi Haaške konvencije iz leta 1980 (...) izda odločbo, s katero odredi vrnitev otroka, **mlajšega od 16 let**, ki je bil neupravičeno premeščen ali zadržan v drugi državi članici, ki ni država članica, v kateri je običajno prebival neposredno pred neupravičeno premestitvijo ali zadržanjem, se **kot dopolnitev Haaški konvenciji iz leta 1980** uporabljajo členi (...) **21a do 26a ter poglavje VI**.

²⁵ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„Za čimprejšnji zaključek postopkov vrnitve na podlagi Haaške konvencije iz leta 1980 bi morale države članice v skladu s svojo nacionalno strukturo sodišč razmisliti o tem, da bi pristojnost za te postopke skoncentrirale na kar se da omejeno število sodišč. Pristojnost za primere ugrabitve otroka bi bila lahko skoncentrirana na eno samo sodišče za celo državo ali na omejeno število sodišč, na primer tako, da se za izhodiščno točko vzame število pritožbenih sodišč in da je pristojnost za primere mednarodne ugrabitve otroka skoncentrirana na eno sodišče prve stopnje v vsakem okrožju pritožbenega sodišča.“

Člen 21a

Prejem in obdelava zahtevkov s strani osrednjih organov

1. Zaprošeni osrednji organ čim prej obdela zahtevek na podlagi Haaške konvencije iz leta 1980 iz člena 21.
2. Kadar osrednji organ zaprosene države članice prejme zahtevek iz člena 21, potrdi prejem v petih delovnih dneh od datuma prejema zahtevka. Osrednji organ države članice prosilke ali vlagatelja, kakor je ustrezno, nemudoma obvesti o prvih korakih, ki so bili ali bodo sprejeti za obravnavo zahtevka, in lahko zahteva morebitne dodatne potrebne dokumente in informacije.

(...)

Člen 23

Hitri sodni postopki (...)²⁶

²⁶ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„Sodišča na vseh stopnjah bi morala izdati odločbo v šestih tednih, razen kadar to ni mogoče zaradi izjemnih okoliščin. Samo dejstvo, da se uporabijo načini alternativnega reševanja sporov, se ne bi smelo šteti za izjemno okoliščino, ki bi dovoljevala prekoračitev časovnega okvira. Vendar pa lahko pride do izjemnih okoliščin pri uporabi takih načinov reševanja sporov ali zaradi njih. Za sodišče prve stopnje bi se moral časovni okvir začeti v trenutku, ko sodišče začne postopek. Za sodišče višje stopnje bi se moral začeti v trenutku, ko se sprejmejo vsi potrebni postopkovni ukrepi. Glede na zadevni pravni sistem bi taki ukrepi lahko vključevali vročitev pravnega sredstva nasprotni stranki, bodisi v državi članici, v kateri se nahaja sodišče, bodisi v drugi državi članici, posredovanje spisa in pravnega sredstva sodišču, ki odloča o pravnem sredstvu, v državah članicah, v katerih je treba pravno sredstvo vložiti pri sodišču, katerega odločitev se izpodbija, ali vložitev zahtevka o sklicu zaslišanja s strani ene od strank, kadar je takšen zahtevek potreben na podlagi nacionalnega prava. Države članice bi morale razmisliti tudi o tem, da se število pravnih sredstev, ki jih je mogoče vložiti zoper odločbo o vrnitvi ali zavrnitvi vrnitve otroka na podlagi Haaške konvencije iz leta 1980, omeji na eno.“

1. Sodišče, pri katerem je bil vložen zahtevek za vrnitev otroka iz člena 21, ukrepa v postopku na podlagi zahtevka kar se da hitro in uporabi najhitrejši postopek, ki ga predvideva nacionalno pravo.

2. Brez poseganja v (...) **odstavek 1 izda sodišče prve stopnje** odločbo najpozneje šest tednov po tem, ko (...) **je (...) začelo postopek**, razen kadar to ni mogoče zaradi izjemnih okoliščin.

(...)

3. **Sodišče višje stopnje izda odločbo najpozneje šest tednov po tem, ko se sprejmejo vsi potrebni postopkovni ukrepi in je sodišče v položaju, da z zaslišanjem ali kako drugače preuči pravno sredstvo, razen kadar to ni mogoče zaradi izjemnih okoliščin.**

Člen 23a

Alternativno reševanje sporov²⁷

Sodišče čim prej in v kateri koli fazi postopka bodisi neposredno ali po potrebi s pomočjo osrednjih organov stranke pozove, naj razmislijo o tem, ali so pripravljene sodelovati v mediaciji ali uporabiti druge načine alternativnega reševanja sporov, razen če je to v nasprotju z otrokovo koristjo, ni primerno v konkretnem primeru ali bi povzročilo neupravičene zamude v postopku.

Člen 24

(...) **Pravica otroka (...), da izrazi svoje mnenje v postopku vrnitve**

(...) **Člen 20 te uredbe se uporablja tudi v postopkih vrnitve na podlagi Haaške konvencije iz leta 1980.**

²⁷ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„V vseh primerih, ki zadevajo otroke, in zlasti v primerih mednarodne ugrabitve otroka, bi morala sodišča preučiti možnost rešitve prek mediacije in drugih ustreznih načinov, po potrebi ob pomoči obstoječih mrež in podpornih struktur za mediacijo v čezmejnih sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo. Vendar zaradi teh prizadevanj ne bi smelo priti do neupravičenega podaljševanja postopkov vrnitve na podlagi Haaške konvencije iz leta 1980. Poleg tega mediacija morda ni vedno primerna, zlasti v primerih nasilja v družini.

Kadar starši v okviru postopka vrnitve na podlagi Haaške konvencije iz leta 1980 dosežejo dogovor o vrnitvi ali nevrnitvi otroka in drugih sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo, bi jim morala ta uredba v določenih okoliščinah omogočati, da se dogovorijo tudi o tem, da bi morale biti sodišče, ki je začelo postopek na podlagi Haaške konvencije iz leta 1980, pristojno, da njihovemu dogovoru zagotovi zavezujoč pravni učinek, bodisi tako, da ga vključi v odločbo ali odobri, bodisi na kateri koli drug način, predviden v nacionalnem pravu in postopku. Države članice s skoncentrirano pristojnostjo bi zato morale razmisliti o tem, da bi sodišču, ki je začelo postopek vrnitve na podlagi Haaške konvencije iz leta 1980, omogočile tudi izvrševanje pristojnosti v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo, o kateri so se stranke dogovorile v skladu s to uredbo, kadar so tak dogovor dosegle v okviru zadevnega postopka vrnitve.“

Člen 25

Postopek vrnitve otroka²⁸

²⁸ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„Sodišče države članice, v katero je bil otrok neupravičeno premeščen ali v kateri je bil neupravičeno zadržan, bi moralo imeti možnost, da v posebnih, ustrezno utemeljenih primerih vrnitev zavrne, kot to dopušča Haaška konvencija iz leta 1980. Pred tem bi moralo preučiti, ali so bili uvedeni oziroma bi se lahko sprejeli ustrezni zaščitni ukrepi za odpravo morebitnih nevarnosti za otrokovo korist, ki bi lahko preprečila vrnitev v skladu s točko (b) člena 13(1) Haaške konvencije iz leta 1980.

Kadar sodišče razmišlja o tem, da bi vrnitev otroka zavrnilo izključno na podlagi točke (b) člena 13(1) Haaške konvencije iz leta 1980, vrnitve ne bi smelo zavrniti, če stranka, ki zahteva vrnitev otroka, prepriča sodišče ali je sodišče drugače prepričano, da je bila sprejeta ustrezna ureditev za zaščito otroka po njegovi vrnitvi. Primeri takšne ureditve bi lahko vključevali sodno odločbo, izdano v zadevni državi članici, ki vlagatelju prepoveduje približevanje otroku, začasen ukrep, vključno z ukrepom zavarovanja, sprejet v zadevni državi članici, ki otroku dovoljuje, da ostane pri staršu ugrabitelju, ki je dejanski skrbnik, dokler v zadevni državi članici po vrnitvi ni sprejeta odločitev o vsebini varstva in vzgoje otroka ali dokazilo o razpoložljivih zdravstvenih zmogljivostih za otroka, ki potrebuje zdravljenje. Katera ureditev je v določenem primeru ustrezna, bi moralo biti odvisno od konkretnega tveganja, ki bi mu bil otrok verjetno izpostavljen ob vrnitvi brez takšne ureditve. Sodišče, ki želi ugotoviti, ali je bila sprejeta ustrezna ureditev, bi se moralo v prvi vrsti zanesti na stranke in, kadar je to potrebno in primerno, za pomoč zaprositi osrednje organe ali sodnike v okviru ustrezne mreže, zlasti evropske pravosodne mreže v civilnih in gospodarskih zadevah ter mednarodne haaške mreže sodnikov.

Poleg tega bi lahko sodišče v ustreznih primerih odredilo potrebne začasne ukrepe, vključno z ukrepi zavarovanja, v skladu s to uredbo, da bi čim bolj zmanjšalo z vrnitvijo povezano tveganje za telesno ali duševno travmo, zaradi katerega bi se vrnitev drugače zavrnila. Taki začasni ukrepi in njihov pretok ne bi smeli podaljševati postopkov vrnitve na podlagi Haaške konvencije ali izpodbijati razdelitve pristojnosti med sodiščem, ki je začelo postopek vrnitve na podlagi Haaške konvencije iz leta 1980, in sodiščem, ki ima pristojnost glede vsebinskega odločanja o starševski odgovornosti v skladu s to uredbo. Po potrebi bi se moralo posvetovati s sodiščem ali pristojnimi organi v državi članici otrokovega običajnega prebivališča, in sicer ob pomoči osrednjih organov ali sodnikov v okviru ustreznih mrež, zlasti evropske pravosodne mreže v civilnih in gospodarskih zadevah ter mednarodne haaške mreže sodnikov. Navedene ukrepe bi se morali priznati in izvršiti v vseh drugih državah članicah, vključno z državami članicami, ki so pristojne na podlagi te uredbe, dokler pristojno sodišče take države članice ne sprejme ukrepov, ki so po njegovem mnenju primerni. Takšni ukrepi bi lahko na primer predvidevali, da bi moral otrok še naprej prebivati pri dejanskem skrbniku, ali določali stike z otrokom po vrnitvi, dokler sodišče otrokovega običajnega prebivališča ne sprejme ukrepov, ki so po njegovem mnenju primerni. To ne bi smelo posegati v noben ukrep ali odločbo sodišča države članice običajnega prebivališča, ki sta bila sprejeta po vrnitvi otroka.“

1. Sodišče ne more zavrniti vrnitve otroka, **ne da bi bila osebi, ki zahteva vrnitev otroka, dana možnost biti zaslišana.**

1a. Sodišče lahko ob upoštevanju otrokove koristi v skladu s členom 14 v kateri koli fazi postopka preuči, ali bi bilo treba zagotoviti stik otroka z osebo, ki je zahtevala vrnitev otroka.

2. Kadar sodišče razmišlja o tem, da bi vrnitev otroka zavrnilo izključno na podlagi točke (b) (...) člena 13(1) Haaške konvencije iz leta 1980, vrnitve **ne more zavrniti, če (...) stranka, ki zahteva vrnitev otroka, z zadostnimi dokazi prepriča sodišče ali je sodišče drugače prepričano**, da je bila sprejeta ustrezna ureditev za zaščito otroka po njegovi vrnitvi.

3. (...) **Za namene odstavka 2 (...) lahko sodišče komunicira** s pristojnimi organi države članice, v kateri je otrok običajno prebival neposredno pred neupravičeno premestitvijo ali zadržanjem, bodisi neposredno **v skladu s členom 67a ali** s pomočjo osrednjih organov (...).

4. Kadar sodišče **odredi vrnitev otroka, lahko po potrebi (...)** sprejme začasne ukrepe, vključno z ukrepi zavarovanja, v skladu s členom (...) 14 te uredbe (...), **da bi otroka zaščitilo pred resno nevarnostjo iz točke (b) člena 13(1) Haaške konvencije iz leta 1980, pod pogojem, da preučitev in sprejetje takih ukrepov ne bi neupravičeno podaljšala postopka vrnitve.**

(...)

5. (...) Odločba o vrnitvi otroka **se lahko** ne glede na morebitna pravna sredstva (...) **razglasi** za začasno izvršljivo, **kadar je treba otroka zaradi zaščite njegove koristi vrniti pred sprejetjem odločitve o pravnem sredstvu.**²⁹

(...)

Člen 25a

Izvrševanje odločb o vrnitvi otroka

1. Organ, pristojen za izvrševanje, ki prejme zahtevek za izvršitev odločbe o vrnitvi otroka v drugo državo članico, obdela zahtevek kar se da hitro.
2. Kadar se odločba ne izvrši v šestih tednih po začetku postopka izvršitve, ima stranka, ki zahteva izvršitev, ali osrednji organ države članice izvršitve pravico zahtevati, da izvršilni organ utemelji zamudo.

(...)

²⁹ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„Vprašanje, katero sodišče lahko razglasi odločbo za začasno izvršljivo, je lahko opredeljeno v nacionalnem pravu.“

Člen 26a

Postopek po zavrnitvi vrnitve otroka na podlagi točke (b) člena 13(1)

in člena 13(2) Haaške konvencije iz leta 1980³⁰

³⁰ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„Kadar se sodišče države članice, v katero je bil otrok neupravičeno premeščen ali v kateri je bil neupravičeno zadržan, odloči zavrniti vrnitev otroka na podlagi Haaške konvencije iz leta 1980, bi se moralo v svoji odločbi izrecno sklicevati na ustrezne člene Haaške konvencije iz leta 1980, na katerih temelji zavrnitev. Ne glede na to, ali je takšna odločba o zavrnitvi dokončna ali je zoper njo še vedno mogoče vložiti pravno sredstvo, jo je mogoče nadomestiti s poznejšo odločbo, ki jo v postopku v zvezi s pravicami do varstva in vzgoje otroka izda sodišče države članice, v kateri je otrok običajno prebival pred neupravičeno premestitvijo ali zadržanjem. V okviru tega postopka bi bilo treba natančno preučiti vse okoliščine ob upoštevanju otrokove koristi in med drugim tudi ravnanja staršev. Če odločba, ki izhaja iz tega postopka, o vsebini pravice do varstva in vzgoje otroka nalaga vrnitev otroka, bi bilo treba vrnitev izvesti, ne da bi bil potreben kakršen koli poseben postopek za priznanje in izvršitev zadevne odločbe v kateri koli drugi državi članici.

Sodišče, ki zavrne vrnitev otroka, bi moralo po uradni dolžnosti izdati potrdilo v skladu z ustreznim obrazcem iz te uredbe. Namen tega potrdila je stranke seznaniti z možnostjo, da v treh mesecih po uradnem obvestilu o odločbi, s katero se vrnitev otroka zavrne, pri sodišču v državi članici, v kateri je otrok običajno prebival neposredno pred neupravičeno premestitvijo ali zadržanjem, vložijo zahtevke glede vsebine pravice do varstva in vzgoje otroka. Potrdilo obvešča tudi o dejstvu, da je vsaka odločba, ki izhaja iz takega postopka in nalaga vrnitev otroka, izvršljiva v vseh drugih državah članicah v skladu s to uredbo.

Kadar postopek o vsebini pravice do varstva in vzgoje otroka v trenutku, ko sodišče, ki je začelo postopek v zvezi s prošnjo za vrnitev na podlagi Haaške konvencije iz leta 1980, zavrne vrnitev otroka izključno na podlagi točke (b) člena 13(1) ali člena 13(2) Haaške konvencije, že teče v državi članici, v kateri je otrok običajno prebival neposredno pred neupravičeno premestitvijo ali zadržanjem, bi moralo sodišče, ki je zavrnilo vrnitev otroka, posredovati tudi kopijo svoje odločbe, ustrezno potrdilo in prepis, povzetek ali zapisnik zaslišanja ter vse druge dokumente, ki so po njegovem mnenju pomembni za sodišče, ki je začelo postopek v zvezi s pravico do varstva in vzgoje otroka. Izraz „vsi drugi dokumenti, ki so po njegovem mnenju pomembni“ bi se moral nanašati na vse dokumente, ki vsebujejo informacije, ki bi lahko vplivale na izid postopka v zvezi s pravico do varstva in vzgoje otroka, če take informacije še niso zajete v sami odločbi o zavrnitvi vrnitve.

Kadar v državi članici, v kateri je otrok običajno prebival neposredno pred neupravičeno premestitvijo ali zadržanjem, postopek o vsebini pravice do varstva in vzgoje otroka še ne teče ter ena od strank, potem ko prejme informacije od sodišča, ki je zavrnilo vrnitev otroka, začne postopek pred sodiščem zadevne države članice, bi morala ta stranka sodišču, ki je začelo postopek v zvezi z zahtevkom glede vsebine pravice do varstva in vzgoje otroka, predložiti kopijo odločbe, v skladu s katero se otrok ne vrne na podlagi Haaške konvencije iz leta 1980, ustrezno potrdilo in prepis, povzetek ali zapisnik zaslišanja. To sodišču, ki je začelo postopek, ne preprečuje, da bi zaprosilo za morebitne dodatne dokumente, ki so po njegovem mnenju pomembni in vsebujejo informacije, ki bi lahko vplivale na izid postopka v zvezi s pravico do varstva in vzgoje otroka, če take informacije še niso zajete v sami odločbi o zavrnitvi vrnitve.“

1. Ta člen se uporablja, kadar odločba o zavrnitvi vrnitve otroka v drugo državo članico temelji izključno na točki (b) člena 13(1) ali členu 13(2) Haaške konvencije iz leta 1980.
2. Sodišče, ki izda odločbo iz odstavka 1, po uradni dolžnosti izda potrdilo v skladu z obrazcem iz Priloge [X]. Potrdilo se izpolni in izda v jeziku, v katerem je sestavljena odločba. Potrdilo se lahko izda tudi v drugem uradnem jeziku Evropske unije, ki ga zahteva ena od strank. To sodišča, ki izda potrdilo, v ničemer ne obvezuje, da zagotovi prevod ali prečkovanje [ustrezne vsebine].
3. Če je v trenutku, ko sodišče izda odločbo iz odstavka 1, sodišče v državi članici, v kateri je otrok običajno prebival neposredno pred neupravičeno premestitvijo ali zadržanjem, že začelo postopek za preučitev vsebine pravice do varstva in vzgoje otroka, sodišče – če ve za ta postopek – v enem mesecu od datuma odločbe iz odstavka 1 sodišču v zadevni državi članici bodisi neposredno ali prek osrednjih organov posreduje naslednje dokumente:
 - (a) kopijo svoje odločbe;
 - (b) potrdilo, izdano v skladu z odstavkom 2, ter
 - (c) po potrebi prepis, povzetek ali zapisnik zaslišanj pred sodiščem in vse druge dokumente, ki so po njegovem mnenju pomembni.
4. Sodišče v državi članici, v kateri je otrok običajno prebival neposredno pred neupravičeno premestitvijo ali zadržanjem, lahko v skladu s členom 69 od ene od strank po potrebi zahteva, da predloži prevod ali prečkovanje odločbe in vsakega drugega dokumenta, priloženega potrdilu v skladu s točko (c) odstavka 3.

5. Če ena od strank v primerih, razen tistih iz odstavka 3, v treh mesecih po uradnem obvestilu o odločbi iz odstavka 1 začne postopek pred sodiščem v državi članici, v kateri je otrok običajno prebival neposredno pred neupravičeno premestitvijo ali zadržanjem, da bi to sodišče preučilo vsebino pravice do varstva in vzgoje otroka³¹, ta stranka sodišču predloži naslednje dokumente:

- (a) kopijo odločbe;**
- (b) potrdilo, izdano v skladu z odstavkom 2, ter**
- (c) po potrebi prepis, povzetek ali zapisnik zaslišanj pred sodiščem, ki je zavrnilo vrnitev otroka.**

6. Ne glede na odločbo o nevrnitvi iz odstavka 1 je vsaka odločba o vsebini pravice do varstva in vzgoje otroka, ki izhaja iz postopka iz odstavkov 3 in 5 ter nalaga vrnitev otroka, izvršljiva v drugi državi članici v skladu z odstavkom IV te uredbe.

³¹ Glej člen 47l(4), ki določa, da se potrdilo, s katerim se sproži „mehanizem prevladujoče določbe“, „izda le, če je sodišče pri izdaji odločbe upoštevalo razloge in dejstva, na katerih temelji predhodna odločba, izdana v drugi državi članici v skladu s točko (b) člena 13(1) ali členom 13(2) Haaške konvencije iz leta 1980“.

POGLAVJE IV

PRIZNAVANJE IN IZVRŠEVANJE

ODDELEK 1

SPLOŠNE DOLOČBE O PRIZNAVANJU IN IZVRŠEVANJU

Pododdelek 1

Priznavanje

Člen 27

Priznavanje odločbe³²

³² Dodata se uvodni izjavi z naslednjim besedilom:

- (R1) „Medsebojno zaupanje v pravosodje v Uniji upravičuje načelo, da bi bilo treba odločbe v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo, izdane v državi članici, priznavati v vseh državah članicah, ne da bi bil za topotreben kakršen koli postopek priznavanja. Pristojni organi zaprosene države članice bi morali zlasti, ko jim je predložena odločba o razvezi, prenehanju življenjske skupnosti ali razveljavitvi zakonske zveze, izdana v drugi državi članici, ki je v državi članici izvora ni več mogoče izpodbijati, odločbo zakonito priznati, ne da bi bil za to potreben kakršen koli poseben postopek, in ustrezno spremeniti osebno stanje v uradnih evidencah. Podobno kot pri sedanji uredbi je v nacionalnem pravu določeno, ali se lahko na te pogoje sklicuje stranka, ali je treba nanje opozoriti po uradni dolžnosti, kot določa zakon. Vendar to ne izključuje možnosti, da lahko vsaka zainteresirana stranka v skladu s to uredbo vložila zahtevek za izdajo odločbe o tem, da ni razlogov za zavrnitev priznavanja, kot je navedeno v tej uredbi. V nacionalnem pravu države članice, v kateri se vložijo tak zahtevek, bi moralo biti določeno, za koga se lahko šteje, da je zainteresirana stranka, ki ima pravico vložiti tak zahtevek.“
- (R2) „Priznavanje odločbe bi se moralo zavrniti le, če obstaja eden ali več razlogov za zavrnitev priznavanja iz te uredbe. Razlogi za zavrnitev priznavanja, navedeni v tej uredbi, so izčrpani, razlogi, ki v njej niso navedeni, kot na primer kršenje pravila o litispendenci, pa se ne smejo navesti kot razlog za zavrnitev. V sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo zadnja odločba vedno nadomesti prejšnjo odločbo in velja za naprej, če sta odločbi nezdružljivi. Kar zadeva omogočanje otroku, da izrazi svoje mnenje, se priznavanje odločbe ne sme zavrniti izključno iz razloga, da je sodišče izvora uporabilo drugačno metodo za zaslišanje otroka, kot bi jo uporabilo sodišče v državi članici priznanja, saj bi moralo o ustrezni metodi odločati sodišče izvora.

Čeprav glede na sodno prakso Sodišča v členu 24 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah in v tej uredbi ni zahtevano, da sodišče države članice izvora pridobi mnenje otroka v vsakem primeru tako, da ga zasliši, in da to sodišče tako ohrani diskrecijsko pravico, pa sodna praksa poleg tega določa, da v primeru odločitve sodišča, da otroku da možnost zaslišanja, te določbe od sodišča zahtevajo, da sprejme vse ukrepe, ki so ustrezni za ureditev takega zaslišanja, pri čemer se upoštevajo otrokove koristi in okoliščine vsakega posameznega primera, da se zagotovi učinkovitost navedenih določb in da se otroku ponudi dejanska možnost, da izrazi svoje mnenje. Sodišče države članice izvora bi moralo v čim večji meri in vedno ob upoštevanju otrokove koristi uporabiti vsa sredstva, ki jih ima na voljo v skladu z nacionalnim pravom, ter posebne instrumente mednarodnega pravosodnega sodelovanja, če je ustrezno tudi instrumente iz Uredbe št. 1206/2001.

Država članica, v kateri se vložijo zahtevek za priznavanje, ne bi smela zavrniti priznavanja, če velja ena od izjem od tega posebnega razloga za zavrnitev, ki je dopustna v skladu s to uredbo. Učinek teh izjem je, da sodišče v državi članici izvršitve ne sme zavrniti izvrševanja odločbe izključno iz razloga, da otroku ni bilo omogočeno, da izrazi svoje mnenje, pri čemer se upoštevajo njegove koristi, če postopki zadevajo le premoženje otroka in pod pogojem, da zaslišanje otroka ni bilo potrebno glede na vsebino postopkov, ali če obstajajo resni razlogi, pri čemer se upošteva zlasti nujnost zadeve. Taki tehtni razlogi bi bili lahko na primer podani, kadar obstaja neposredna nevarnost za otrokovo telesno in duševno celovitost ali življenje in bi vsaka dodatna zamuda lahko prinesla tveganje, da se ta nevarnost uresniči.“

1. Odločba, izdana v državi članici, se v drugih državah članicah prizna, ne da bi bilo potrebno za priznanje začeti kakršen koli **poseben** postopek.
2. Brez poseganja v odstavek 3 predvsem ni treba začeti kakršnega koli **posebnega** postopka za vpis spremembe osebnega stanja v uradne evidence države članice na podlagi odločbe o razvezi, prenehanju življenjske skupnosti ali razveljavitvi zakonske zveze, izdane v drugi državi članici, zoper katero po pravu te države članice ni možno vložiti nadaljnjega pravnega sredstva.
3. Vsaka zainteresirana stran lahko **v skladu s postopki iz členov 42/47q do 45/47r in po potrebi oddelka 5 tega poglavja in poglavja VI** vloži zahtevek za izdajo odločbe o tem, da ni razlogov za zavrnitev priznavanja iz členov 37 in 38. (...)

4. **Krajevna pristojnost sodišča, o katerem vsaka država članica obvesti Komisijo v skladu s členom 81, se določi po pravu države članice, v kateri se začne postopek v skladu z odstavkom 3.**

5. Kadar je priznanje odločbe pred (...) **sodiščem** posamezne države članice postavljeno kot predhodno vprašanje, lahko o tem vprašanju odloči to (...) **sodišče**.

Člen 28

Listine, ki se (...) **predložijo** za priznavanje

1. Stranka, ki želi v državi članici uveljavljati odločbo, izdano v drugi državi članici, (...) **predloži**:

(a) izvod odločbe, ki izpolnjuje pogoje, potrebne za potrditev njene verodostojnosti, in

(b) ustrezno potrdilo, izdano v skladu s členom (...) **36a**.

2. **Sodišče ali pristojni organ**³³, pred katerim se uveljavlja odločba, izdana v drugi državi članici, lahko po potrebi od stranke, ki jo uveljavlja, zahteva, da v skladu s členom 69 predloži **prevod ali prečrkovanje** (...) [ustrezne vsebine]³⁴ potrdila iz točke (b) odstavka 1.

³³ Tukaj zgolj beseda „organ“, ki je običajno vključena v opredelitev pojma „sodišče“, ne zadostuje, saj ta določba zadeva tudi organ, ki ne odloča v zadevah v okviru te uredbe.

³⁴ Besedi „ustrezne vsebine“ se nadomestita z napotili na ustrezno številko polja ustreznega potrdila.

3. **Sodišče ali pristojni organ, pred katerim se uveljavlja odločba, izdana v drugi državi članici, lahko od stranke zahteva, da v skladu s členom 69 predloži prevod ali prečrkovanje odločbe (...) poleg prevoda ali prečrkovanja [ustrezne vsebine] potrdila (...), če brez takega prevoda ali prečrkovanja ne more nadaljevati dela.**

Člen 28a

Pomanjkljivosti v listinah

1. **Če listine iz člena 28(1) niso predložene, lahko sodišče ali pristojni organ določi rok za njihovo predložitev, sprejme enakovredne listine ali, če je mnenja, da razpolaga z zadostnimi podatki, stranko oprosti predložitve.**
2. **Če to zahteva sodišče ali pristojni organ, se v skladu s členom 69 predloži prevod ali prečrkovanje takih enakovrednih listin.**

Člen 29

Prekinitev postopka

(...) **Sodišče**, pred katerim se uveljavlja odločba, izdana v drugi državi članici, lahko v celoti ali delno prekine (...) postopek, če:

- (a) (...) **je bilo zoper to odločbo (...) vloženo redno pravno sredstvo** v državi članici izvora, **ali**
 - (b) je bil vložen zahtevek za odločbo o tem, da ni razlogov za zavrnitev priznavanja iz členov 37 in 38, ali za odločbo o zavrnitvi priznavanja na podlagi enega od teh razlogov (...).
- (...)

Pododdelek 2

Izvršljivost in izvrševanje

Člen 30

Izvršljive odločbe

1. Odločba (...) v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo (...), ki je izdana v državi članici in je izvršljiva v tej državi članici, je izvršljiva v drugih državah članicah, ne da bi bila za to potrebna razglasitev izvršljivosti³⁵.
2. Za namene izvrševanja odločbe o pravicah do stikov z otrokom v drugi državi članici lahko sodišče izvora razglasi, da je odločba začasno izvršljiva ne glede na možnost pravnega sredstva (...).

(Člen 31 se prenese v člen 31/47e.)

(Člen 32 se prenese v člen 32/47f.)

³⁵ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„Poleg tega cilj, da bi bili čezmejni spori, ki se nanašajo na otroke, krajši in cenejši, upravičuje odpravo razglasitve izvršljivosti – kar vključuje registracijo za izvrševanje – pred izvrševanjem v državi članici izvršitve za vse odločbe v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo. Medtem ko je bila z Uredbo (ES) št. 2201/2003 ta zahteva odpravljena le za nekatere odločbe o pravicah do stikov z otrokom in nekatere odločbe o vrnitvi otroka, je s to uredbo zdaj odpravljena za čezmejno izvrševanje vseh odločb v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo, medtem ko še vedno ohranja celo ugodnejšo obravnavo nekaterih odločb o pravicah do stikov z otrokom in nekaterih odločb o vrnitvi otroka. Zato bi bilo treba v skladu z določbami te uredbe odločbo sodišča katere koli druge države članice obravnavati, kot da je bila izdana v državi članici izvršitve.“

Člen (...)33

Listine, ki se (...) **predložijo** (...) za izvrševanje

1. (...) **Za namene** izvrševanja odločbe, izdane v drugi državi članici, v državi članici (...), **stranka, ki zahteva izvrševanje, predloži organu, pristojnemu za izvrševanje:**

- (a) izvod odločbe, ki izpolnjuje pogoje, potrebne za potrditev njene verodostojnosti, in
- (b) ustrezno potrdilo, izdano v skladu s členom (...)36a (...).

2. **Za namene izvršitve odločbe o začasnih ukrepih, vključno z ukrepi zavarovanja, izdane v drugi državi članici, v državi članici, stranka, ki zahteva izvrševanje, predloži organu, pristojnemu za izvrševanje:**

- (a) izvod odločbe, ki izpolnjuje pogoje, potrebne za potrditev njene verodostojnosti,
- (b) ustrezno potrdilo, izdano v skladu s členom 36a, ki potrjuje, da je odločba izvršljiva v državi članici izvora in da je sodišče izvora:
 - (i) pristojno za odločanje o glavni stvari ali
 - (ii) odredilo te ukrepe v skladu s členom 25(4) v povezavi s členom 14 ter

(c) **dokaz o vročitvi odločbe, če je bil ukrep odrejen, ne da bi bila nasprotna stranka vabljena pred sodišče.**³⁶

3. (...) **Organ, pristojen za izvrševanje**, lahko po potrebi od (...) **stranke, ki zahteva izvršitev odločbe**, zahteva, da v skladu s členom 69 predloži **prevod ali prečrkovanje** (...) [ustrezne vsebine] potrdila, ki določa izvršljivo obveznost.

³⁶ Doda se uvodna izjava, ki temelji na uvodnih izjavah (32) in (33) Uredbe Bruselj Ia:

„Kadar začasne ukrepe, vključno z ukrepi zavarovanja, odredi sodišče, ki je pristojno po vsebini, bi bilo treba s to uredbo zagotoviti njihov prosti pretok. Začasnih ukrepov, vključno z ukrepi zavarovanja, ki jih je odredilo takšno sodišče, ne da bi bila tožena stranka vabljena pred sodišče, v okviru te uredbe ne bi smeli priznati in izvršiti, razen če se odločba z zadevnimi ukrepi vroči toženi stranki pred izvršitvijo. To ne bi smelo preprečiti priznanja in izvršitve takšnih ukrepov skladno z nacionalnim pravom.

Če pa začasne ukrepe, vključno z ukrepi zavarovanja, odredi sodišče države članice, ki ni pristojno po vsebini, bi bilo treba prosti pretok takšnih ukrepov v tej uredbi omejiti na ukrepe, ki se sprejmejo v primerih mednarodne ugrabitve otroka in katerih namen je zmanjšati nevarnost iz točke (b) člena 13(1) Haaške konvencije iz leta 1980. Navedeni ukrepi bi se morali uporabljati, dokler sodišče države članice, ki je po vsebini pristojno na podlagi te uredbe, ne sprejme ukrepov, za katere meni, da so primerni.“

4. (...) **Organ, pristojen za izvrševanje**, lahko od (...) **stranke, ki zahteva izvršitev odločbe**, zahteva, da **v skladu s členom 69** predloži prevod **ali prečkovanje** odločbe, če brez takega prevoda **ali prečkovanja** ne more nadaljevati dela.

(Člen 34 se prenese v člen 34/47i.)

(Člen 35 se prenese v člen 35/47j.)

(Člen 36 se prenese v člen 36/47k.)

Pododdelek 3

Potrdilo

Člen 36a

Izdaja potrdila

1. **Sodišče države članice izvora, o katerem je bila Komisija obveščena v skladu s členom 81, na podlagi zahtevka stranke izda potrdilo za:**

- (a) odločbo v zakonskih sporih na obrazcu iz Priloge I,**
- (b) odločbo v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo na obrazcu iz Priloge II,**
- (c) odločbo o vrnitvi, sprejeto na podlagi Haaške konvencije iz leta 1980, na obrazcu iz Priloge [X].**

2. **Potrdilo se izpolni in izda v jeziku, v katerem je sestavljena odločba. Potrdilo se lahko izda tudi v drugem uradnem jeziku Evropske unije, ki ga zahteva stranka. To sodišča, ki izda potrdilo, v ničemer ne obvezuje, da zagotovi prevod ali prečrkovanje [ustrezne vsebine].**
3. **Izdaje potrdila ni mogoče izpodbijati.**

Člen 36b

Popravek potrdila

1. **Sodišče države članice izvora, o katerem je bila Komisija obveščena v skladu s členom 81, na podlagi zahtevka mora, po uradni dolžnosti pa lahko popravi potrdilo, kadar je zaradi vsebinske napake ali izpustitve razlika med odločbo, ki jo je treba izvršiti, in potrdilom.**
2. **Za postopek za popravek potrdila se uporablja pravo države članice izvora.**

Pododdelek (...)4

Zavrnitev priznavanja in izvrševanja

(...)

Člen 37³⁷

Razlogi **za zavrnitev** (...)priznavanja (...) odločb v zakonskih sporih

(...) Priznanje odločbe, ki se nanaša na razvezo, prenehanje življenjske skupnosti ali razveljavitev zakonske zveze, se zavrne:

- (a) če bi bilo njeno priznanje v očitnem nasprotju z javnim redom v državi članici, v kateri se zahteva priznanje, (...)
- (b) če nasprotni stranki, ki se ni spustila v postopek, ni bilo vročeno pisanje o začetku postopka ali enakovredno pisanje pravočasno in na tak način, da bi lahko pripravila obrambo, razen če je ugotovljeno, da se nasprotna stranka z odločbo nedvoumno strinja, (...)
- (c) če je nezdržljiva z odločbo, izdano v postopku med istima strankama v državi članici, v kateri se zahteva priznanje, ali
- (d) če je nezdržljiva s predhodno odločbo, izdano v drugi državi članici ali v tretji državi glede istega zahtevka med istima strankama, pod pogojem, da predhodna odločba izpolnjuje pogoje za priznanje v državi članici, v kateri se zahteva priznanje.

³⁷ Glej predlagano uvodno izjavo v opombi 32.

Člen 38³⁸

Razlogi **za zavrnitev** (...) priznavanja (...) odločb v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo

1. (...) **Priznanje** odločbe v zvezi s starševsko odgovornostjo se zavrne:
 - (a) če bi bilo njuno priznanje v očitnem nasprotju z javnim redom v državi članici, v kateri se zahteva priznanje, ob upoštevanju otrokove koristi,(...)
 - (b) če zadevni osebi, ki se ni spustila v postopek, ni bilo vročeno pisanje o začetku postopka ali enakovredno pisanje pravočasno in na tak način, da bi lahko pripravila obrambo, razen če je ugotovljeno, da se ta oseba z odločbo nedvoumno strinja, (...)
 - (c) na zahtevo osebe, ki zatrjuje, da odločba posega v njeno starševsko odgovornost, če je bila izdana, ne da bi bila tej osebi dana možnost zaslišanja,³⁹ (...)
 - (d) če **in v kolikor** je nezdružljiva⁴⁰ s poznejšo odločbo o starševski odgovornosti, izdano v državi članici, v kateri se zahteva priznanje, (...)
 - (e) če **in v kolikor** je nezdružljiva s poznejšo odločbo o starševski odgovornosti, izdano v drugi državi članici ali v tretji državi, v kateri otrok običajno prebiva, pod pogojem, da poznejša odločba izpolnjuje pogoje, potrebne za njeno priznanje v državi članici, v kateri se (...) **uveljavlja** priznanje, **ali**

³⁸ Glej predlagano uvodno izjavo v opombi 32.

³⁹ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„Če stranke ali otroka ni mogoče zaslišati osebno in če so na voljo tehnična sredstva, bi lahko sodišče preučilo možnost zaslišanja prek videokonference ali katere koli druge tehnologije, razen če zaradi posebnih okoliščin zadeve uporaba take tehnologije ne bi bila primerna v smislu poštene izvedbe postopka, kar pa ne posega v druge instrumente Unije.“

⁴⁰ Glej predlagano uvodno izjavo v opombi 32.

(f) če ni bil upoštevan postopek, ki ga določa člen 65.

2. (...) Priznanje odločbe v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo se lahko zavrne, če je bilo izdano, ne da bi bila otroku, ki lahko oblikuje lastno mnenje, dana možnost, da ga tudi izrazi, kot je določeno v členu 20,⁴¹⁴² razen kadar:⁴³

(a) so postopki zadevali le premoženje otroka in pod pogojem, da glede na vsebino postopkov take možnosti ni bilo treba zagotoviti, ali

(b) so obstajali tehtni razlogi, zlasti ob upoštevanju nujnosti zadeve.⁴⁴

⁴¹ Glej predlagano uvodno izjavo v opombi 32.

⁴² Na potrdilu bi morale biti okence, v katerem se lahko z odkljukanjem označi, ali je imel otrok možnost, da izrazi svoje mnenje, in če je ni imel, prostor, v katerem se lahko po potrebi s prostim besedilom navedejo razlogi.

⁴³ Doda se uvodna izjava, ki temelji na uvodni izjavi (21) sedanje uredbe Bruselj IIa:
„Priznavanje in izvrševanje odločb, javnih listin in dogovorov, izdanih v državi članici, bi morale temeljiti na načelu medsebojnega zaupanja. Zato bi bilo treba razloge za nepriznanje omejiti na kar najmanjši obseg, glede na temeljni cilj te uredbe, ki je olajšati priznavanje in izvrševanje ter učinkovito zaščititi otrokove koristi.“

⁴⁴ Glej predlagano uvodno izjavo v opombi 32.

Člen 39

Postopek za zavrnitev priznavanja

1. Za zahtevek za zavrnitev priznavanja se ustrezno uporabljajo postopki iz členov (...)42/47q do (...)45/47r in po potrebi oddelka (...) **5 tega poglavja** ter poglavja VI.
2. **Krajevna pristojnost sodišča, o katerem vsaka država članica obvesti Komisijo v skladu s členom 81, se določi po pravu države članice, v kateri se začne postopek za nepriznavanje.**

(...)

Člen 40

Razlogi za zavrnitev izvrševanja odločb v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo

(...) **Brez poseganja v člen 36/47k(6) se izvršitev odločbe v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo zavrne, če obstaja eden od razlogov za zavrnitev priznavanja iz člena 38.**⁴⁵

⁴⁵ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„V nacionalnem pravu države članice mora biti določeno, ali bi bilo treba razloge za zavrnitev priznavanja iz te uredbe preučiti po uradni dolžnosti ali na podlagi zahtevka. Enaka preučitev bi zato morala biti mogoča v zvezi z zavrnitvijo izvrševanja.“

ODDELEK 2

DOLOČBE O PRIZNAVANJU IN IZVRŠEVANJU NEKATERIH PRIVILEGIRANIH ODLOČB

Člen 47a

Področje uporabe

- 1. Ta oddelek se uporablja za naslednje odločbe, če je bilo zanje v državi članici izvora izdano potrdilo v skladu s členom 47l:**
 - (a) odločbe o pravicah do stikov z otrokom in**
 - (b) odločbe v skladu s členom 26a(6), v kolikor nalagajo vrnitev otroka.**
- 2. Določbe iz tega oddelka ne preprečujejo stranki, da zahteva priznavanje in izvrševanje odločbe iz odstavka 1 v skladu z določbami o priznavanju in izvrševanju iz oddelka 1 tega poglavja.**

Pododdelek 1

Priznavanje

Člen 47b

Priznavanje

- 1. Odločba iz člena 47a(1), izdana v državi članici, se v drugih državah članicah prizna, ne da bi bil za priznanje potreben kakršen koli poseben postopek in brez možnosti za nasprotovanje njenemu priznavanju, razen če in v kolikor je bila ugotovljena nezdržljivost⁴⁶ z odločbo iz člena 47n.**
- 2. Stranka, ki želi v državi članici uveljavljati odločbo iz člena 47a(1), izdano v drugi državi članici, predloži:**
 - (a) izvod odločbe, ki izpolnjuje pogoje, potrebne za potrditev njene verodostojnosti, in**
 - (b) ustrezno potrdilo, izdano v skladu s členom 47l.**
- 2. Ustrezno se uporablja člen 28(2) in (3).**

⁴⁶ Glej predlagano uvodno izjavo v opombi 32.

Člen 47c

Prekinitev postopka

Sodišče, pred katerim se uveljavlja odločba iz člena 47a(1), izdana v drugi državi članici, lahko v celoti ali delno prekine postopek v naslednjih primerih:

- (a) če je bil predložen zahtevek zaradi nezdržljivosti⁴⁷ z odločbo iz člena 47n, ali
- (b) oseba, proti kateri se zahteva izvršitev, je v skladu s členom 47m vložila zahtevek za umik potrdila, izdanega v skladu s členom 47l.

Pododdelek 2

Izvršljivost in izvrševanje

Člen 47d

Izvršljive odločbe

1. Odločba iz člena 47a(1), ki je izdana v državi članici in je izvršljiva v tej državi članici, je na podlagi tega oddelka izvršljiva tudi v drugih državah članicah, ne da bi jo bilo treba razglasiti za izvršljivo.
2. Za namene izvrševanja odločbe iz točke (a) člena 47a(1) v drugi državi članici lahko sodišča države članice izvora razglasijo, da je odločba začasno izvršljiva ne glede na možnost pravnega sredstva.

⁴⁷ Glej predlagano uvodno izjavo v opombi 32.

Člen 47h

Listine, ki se predložijo za izvrševanje

1. Za namene izvrševanja odločbe iz člena 47a(1), izdane v drugi državi članici, v državi članici, stranka, ki zahteva izvrševanje, predloži organu, pristojnemu za izvrševanje:
 - (a) izvod odločbe, ki izpolnjuje pogoje, potrebne za potrditev njene verodostojnosti, in
 - (b) ustrezno potrdilo, izdano v skladu s členom 47l.
2. Za namene izvrševanja odločbe iz točke (a) člena 47a(1), ki je bila izdana v drugi državi članici, v državi članici, lahko organ, pristojen za izvrševanje, po potrebi od vlagatelja zahteva, da v skladu s členom 69 predloži prevod ali prečrkovanje [ustrezne vsebine] potrdila, ki določa izvršljivo obveznost.

3. Za namene izvrševanja odločbe iz člena 47a(1), ki je bila izdana v drugi državi članici, v državi članici, lahko organ, pristojen za izvrševanje, od vlagatelja zahteva, da v skladu s členom 69 predloži prevod ali prečrkovanje odločbe, če brez takega prevoda ali prečrkovanja ne more nadaljevati dela.

Pododdelek 3

Potrdilo za privilegirane odločbe

Člen 47I

Izdaja potrdila

1. Sodišče, ki je izdalo odločbo iz člena 47a(1), na zahtevo stranke izda potrdilo za:

(a) odločbo o pravicah do stikov z otrokom na obrazcu iz Priloge III;

(b) odločbo o vsebini pravic do varstva in vzgoje otroka, ki je bila izdana v skladu s členom 26a(6) in nalaga vrnitev otroka, na obrazcu iz Priloge IV.

2. Potrdilo se izpolni in izda v jeziku, v katerem je sestavljena odločba. Potrdilo se lahko izda tudi v drugem uradnem jeziku Evropske unije, ki ga zahteva ena od strank. To sodišča, ki izda potrdilo, v ničemer ne obvezuje, da zagotovi prevod ali prečrkovanje [ustrezne vsebine].

- 3. Sodišče izda potrdilo le, če:**
- (a) so imele vse zadevne stranke možnost biti zaslišane;**
 - (b) je imel otrok možnost, da izrazi svoje mnenje v skladu s členom 20;⁴⁸**
 - (c) kadar je bilo zadevni osebi, ki se ni spustila v postopek, vročeno pisanje o začetku postopka ali enakovredno pisanje pravočasno in na tak način, da bi lahko pripravila obrambo, ali če je ugotovljeno, da se oseba, ki se ni spustila v postopek, z odločbo nedvoumno strinja.**
- 4. Brez poseganja v odstavek 3 se potrdilo za odločbo iz točke (b) člena 47a(1) izda le, če je sodišče pri izdaji odločbe upoštevalo razloge in dejstva, na katerih temelji predhodna odločba, izdana v drugi državi članici v skladu s točko (b) člena 13(1) ali členom 13(2) Haaške konvencije iz leta 1980.**
- 5. Potrdilo učinkuje v okvirih izvršljivosti odločbe.**
- 6. Izdaje potrdila ni mogoče izpodbijati, razen na podlagi razlogov iz člena 47m.**

⁴⁸ Na potrdilu bi moralo biti okence, v katerem se lahko z odkljukanjem označi, ali je imel otrok možnost, da izrazi svoje mnenje, in če je ni imel, polje za prosto besedilo, v katerem se lahko po potrebi navedejo razlogi.

Člen 47m

Popravek in umik potrdila

1. Sodišče države članice izvora, o katerem je bila Komisija obveščena v skladu s členom 81, na podlagi zahtevka mora, po uradni dolžnosti pa lahko popravi potrdilo, kadar se zaradi vsebinske napake ali izpustitve odločba in potrdilo ne ujemata.
2. Sodišče iz odstavka 1 na podlagi zahtevka ali po uradni dolžnosti umakne potrdilo, kadar je bilo pomotoma odobreno, ob upoštevanju zahtev iz člena 471. Ustrezno se uporablja člen 47m1.
3. Postopek, vključno z morebitnim pravnim sredstvom, v zvezi s popravkom ali umikom potrdila, ureja pravo države članice izvora.

Člen 47m1

Potrdilo o neizvršljivosti ali omejitvi izvršljivosti

Kadar in kolikor odločba, za katero je bilo izdano potrdilo v skladu s členom 471, ni več izvršljiva ali je bila njena izvršljivost začasno zadržana ali omejena, se kadar koli na podlagi zahtevka sodišču države članice izvora, o katerem je bila Komisija obveščena v skladu s členom 81, izda potrdilo o neizvršljivosti ali omejitvi izvršljivosti na standardnem obrazcu iz Priloge [Z].

Pododdelek 4

Zavrnitev priznavanja in izvrševanja

Člen 47n

Nezdružljive odločbe⁴⁹

Priznanje in izvršitev odločbe iz člena 47a(1) se zavrne, če in kolikor je odločba nezdružljiva s poznejšo odločbo o starševski odgovornosti za istega otroka, ki je bila izdana:

- (a) v državi članici, v kateri se zahteva priznanje, ali
- (b) v drugi državi članici ali v tretji državi, v kateri otrok običajno prebiva, pod pogojem, da poznejša odločba izpolnjuje pogoje, potrebne za njeno priznanje v državi članici, v kateri se zahteva priznanje.

⁴⁹ Glej predlagano uvodno izjavo v opombi 32.

Oddelek 3

Skupne določbe o izvrševanju

Pododdelek 1

Izvrševanje⁵⁰

Člen 31/47e

Postopek izvršitve

1. **Ob upoštevanju določb iz tega oddelka** postopek izvršitve odločb, izdanih v drugi državi članici, (...) ureja pravo države članice izvršitve. Brez poseganja v člene 40, **47n, 36/47k in 47ol**, se odločba, izdana v državi članici in ki je izvršljiva v državi članici (...) **izvora**, v (...) **državi članici izvršitve** izvršuje pod enakimi pogoji kot odločba, izdana v **tej** državi članici (...).

⁵⁰ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„Glede na nacionalno pravo so lahko postopki izvršitve sodni ali izvensodni, zato so lahko organi, pristojni za izvrševanje, sodišča, sodni uradniki in vsi drugi organi, ki jih določa nacionalno pravo. Kadar so v določbah te uredbe poleg organov, pristojnih za izvrševanje, navedena tudi sodišča, bi moralo to zajemati primere, v katerih je v skladu z nacionalnim pravom organ, pristojen za izvrševanje, drugo telo kot sodišče, vendar lahko nekatere odločbe sprejme le sodišče, bodisi že na samem začetku ali pri pregledu ravnanja organa, pristojnega za izvrševanje. Posebne ukrepe, ki jih je treba sprejeti v fazi izvrševanja, kot so morebitni neprisilni ukrepi, ki jih morda predvideva nacionalno pravo zadevne države članice, ali morebitni prisilni ukrepi, ki jih morda predvideva navedeno pravo, vključno z globami, zaporno kaznijo ali odvzemom otroka s strani sodnega uradnika, bi moral odrediti, sprejeti ali urediti organ, pristojen za izvrševanje, ali sodišče države članice izvršitve.“

2. Stranki, ki zahteva izvršitev odločbe, izdane v drugi državi članici, ni treba imeti poštnega naslova v državi članici izvršitve. Navedena stranka mora imeti pooblaščenega zastopnika v državi članici izvršitve le, če je tak zastopnik obvezen **v skladu s pravom države članice izvršitve** ne glede na državljanstvo (...) strank.

Člen 32/47f

(...) Organi, pristojni za izvrševanje (...)

(...) Zahtevek za izvrševanje se vloži pri (...) **organu**, ki je pristojen za izvrševanje na podlagi (...) prava države članice izvršitve (...) **in o katerem (...) ta država članica obvesti Komisijo v skladu s členom 81.**

(...)

Člen 32a/47g

Delna izvršitev

- 1. Stranka, ki zahteva izvršitev odločbe, lahko zahteva delno izvršitev odločbe.**
- 2. Če se z odločbo odloči o več zahtevkih in se izvršitev enega ali več zahtevkov zavrne, je še vedno mogoče izvršiti dele odločbe, na katere zavrnitev ne vpliva.**
- 3. Odstavka 1 in 2 se ne smeta uporabiti zato, da bi bila izvršena odločba o vrnitvi otroka, ne pa tudi začasni ukrepi, vključno z ukrepi zavarovanja, ki so bili odrejani, da bi čim bolj zmanjšali nevarnost iz točke (b) člena 13(1) Haaške konvencije iz leta 1980.**

(...) Ureditev izvrševanja pravice do stikov z otrokom⁵¹

1. **Organi, pristojni za izvrševanje, ali** sodišča države članice izvršitve lahko (...) določijo (...) ureditev za organiziranje uveljavljanja pravic do stikov z otrokom, če potrebna ureditev pravic do stikov **sploh** ni bila opredeljena ali ni bila dovolj natančno opredeljena v odločbi, ki so jo izdala (...) **sodišča** države članice, ki so po vsebini pristojna, **ter pod pogojem, da se upoštevajo bistveni elementi te odločbe.**

2. (...) Ureditev v skladu z (...) **odstavkom 1** se preneha uporabljati, potem ko izdajo odločbo sodišča države članice, ki so po vsebini pristojna.

(...)

⁵¹ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„Zaradi lažjega izvrševanja odločb iz druge države članice bi morali imeti organi, pristojni za izvrševanje, ali sodišča v državi članici izvršitve možnost, da podrobno določijo dejanske okoliščine ali pravne pogoje, potrebne v skladu s pravom države članice izvršitve. Ureditev, določena v tej uredbi, naj bi v državi članici izvršitve olajšala izvršitev odločbe, ki je sicer zaradi nejasnosti ne bi bilo mogoče izvršiti, saj lahko organ, pristojen za izvrševanje, ali sodišče izvršitve izboljša konkretnost in natančnost odločbe. Na enak način naj bi zagotovili tudi vse druge ureditve za izpolnitev pravnih zahtev v skladu z nacionalnim izvršilnim pravom države članice izvršitve, na primer sodelovanje organa za varstvo otrok ali psihologa v fazi izvrševanja. Vendar pa taka ureditev ne bi smela posegati v bistvene elemente odločbe ali jih presegati. Poleg tega pooblastilo za prilagoditev ukrepov na podlagi te uredbe sodišču izvršitve ne bi smelo omogočiti, da ukrepe, ki niso poznani v pravu države članice izvršitve, nadomesti z drugačnimi ukrepi.“

Člen 35/47j

Vročitev potrdila in odločbe⁵²

1. Kadar se zahteva izvršitev odločbe, izdane v drugi državi članici, se **ustrezno** potrdilo, izdano v skladu s členom (...) **36a ali 47l**, vroči osebi, proti kateri se zahteva izvršitev, pred prvim izvršilnim ukrepom. Potrdilu je priložena odločba, če navedeni osebi še ni bila vročena, **po potrebi pa tudi prilagoditev in podrobnosti ureditve iz člena 34/47i(1)**.

2. Kadar (...) **je treba vročitev opraviti** v državi članici, ki ni država članica izvora, lahko (...) **oseba, proti kateri se zahteva izvršitev, zahteva prevod (...) ali prečkovanje naslednjega:**

(a) odločbe, da bi izpodbijala izvrševanje (...);

(b) **če je ustrezno, [ustrezne vsebine] potrdila, izdanega v skladu s členom 47l,**

⁵² Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„Da se osebo, proti kateri se zahteva izvršitev, obvesti o izvršitvi odločbe, izdane v drugi državi članici, bi ji bilo treba v razumnem roku pred prvim izvršilnim ukrepom vročiti potrdilo, določeno s to uredbo, ki bi mu bilo treba po potrebi priložiti odločbo. V povezavi s tem bi moral prvi izvršilni ukrep pomeniti prvi izvršilni ukrep po taki vročitvi. V skladu s sodno prakso Sodišča ima stranka, proti kateri se zahteva izvršitev, pravico do učinkovitega pravnega sredstva, kar vključuje možnost začetka postopka za izpodbijanje odločbe pred dejanskim začetkom izvrševanja.“

če ni napisana ali če ji ni priložen prevod **ali prečkovanje** v jeziku, ki ga razume, ali (...) v uradnem jeziku države članice, v kateri običajno prebiva, ali, v primeru več uradnih jezikov v tej državi članici, v uradnem jeziku ali enem od uradnih jezikov v kraju njenega običajnega prebivališča.

3. Kadar se zahteva prevod (...) **ali prečkovanje** na podlagi (...) **odstavka 2**, se z izjemo ukrepov zavarovanja ne smejo sprejeti nobeni izvršilni ukrepi, dokler se prevod **ali prečkovanje** ne predloži osebi, proti kateri se zahteva izvršitev.

4. (...) **Odstavka 2 in 3** se ne uporabljata, (...) **če sta bili** osebi, proti kateri se zahteva izvršitev, že vročena **odločba in, kadar je ustrezno, potrdilo iz odstavka 1, (...) in so bile izpolnjene zahteve po prevodu ali prečkovanju iz odstavka 2.**

(...)

Pododdelek 2

Začasno zadržanje postopka izvršitve in zavrnitev izvrševanja

Člen 36/47k

(...) **Začasno zadržanje in zavrnitev**⁵³

⁵³ Dodajo se tri uvodne izjave z naslednjim besedilom:

- (R1) „V sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo, bo izvrševanje vedno zadevalo otroka ter v številnih primerih predajo otroka osebi, ki ni oseba, s katero otrok trenutno prebiva, in/ali preselitev otroka v drugo državo članico. Osnovni cilj bi zato moral biti najti pravo ravnotežje med načelno pravico vlagatelja, da se mu izvršitev odločbe zagotovi čim prej tudi v čezmejnih zadevah v Evropski uniji in po potrebi tudi s prisilnimi ukrepi, ter potrebo, da se izpostavljenost otroka takim prisilnim izvršilnim ukrepom, ki bi lahko bili travmatični, v primerih, ko tega ni mogoče preprečiti, čim bolj omeji. To bi morali presoditi organi, pristojni za izvrševanje, in sodišča v vsaki državi članici glede na vsako posamezno zadevo.“
- (R2) „S to uredbo naj bi v državah članicah vzpostavili enake pogoje pri čezmejnem izvrševanju odločb v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo. V več državah članicah so te odločbe že izvršljive, tudi če je zoper njih še mogoče vložiti pravno sredstvo ali je to že bilo vloženo. V drugih državah članicah je izvršljiva samo pravnomočna odločba, zoper katero ni več mogoče vložiti rednega pravnega sredstva. Da bi našli rešitev za nujne primere, je v tej uredbi zato določeno, da bi lahko sodišče v državi članici nekatere odločbe v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo razglasilo za začasno izvršljive, tudi če je zoper njih še mogoče vložiti pravno sredstvo, in sicer odločbe, ki odrejajo vrnitev otroka v skladu s Haaško konvencijo iz leta 1980, in odločbe o pravicah do stikov z otrokom.“
- (R3) „Vendar morajo biti organi, pristojni za izvrševanje, ali sodišča v postopkih izvršitve v zvezi z otroki sposobni, da se hitro odzovejo na zadevno spremembo okoliščin, tudi na izpodbijanje odločbe v državi članici izvora, prenehanje izvršljivosti odločbe in ovire ali nujne primere, na katere naletijo v fazi izvrševanja. Zato bi bilo treba na podlagi zahtevka ali po uradni dolžnosti sodišča ali organa začasno zadržati postopek izvršitve, kadar je v državi članici izvora začasno zadržana izvršljivost odločbe. Vendar organ ali sodišče, pristojna za izvrševanje, ne bi smela biti obvezana, da dejavno preverjata, ali je bila izvršljivost medtem začasno zadržana zaradi vložitve pravnega sredstva ali drugih razlogov v državi članici izvora, če nič ne kaže na to. Poleg tega bi bilo treba dopustiti, da se izvrševanje v državi članici izvršitve začasno zadrži ali zavrne na podlagi diskrecijske odločitve organa, pristojnega za izvrševanje, ali sodišča in na podlagi zahtevka, kadar se ugotovi, da obstaja en ali več razlogov, ki jih določa ali dopušča ta uredba.“

1. (...) **Organ, pristojen za izvrševanje, ali sodišče** v državi članici izvršitve **po uradni dolžnosti ali** na podlagi zahtevka osebe, proti kateri se zahteva izvršitev, **ali, če je to skladno z nacionalno zakonodajo, zadevnega otroka** (...) začasno zadrži postopek izvršitve, kadar je izvršljivost odločbe v državi članici izvora začasno zadržana.

2. **Organ, pristojen za izvrševanje, ali sodišče** v državi članici izvršitve lahko na podlagi zahtevka osebe, proti kateri se zahteva izvršitev, **ali zadevnega otroka, če tako določa nacionalno pravo, začasno zadrži del ali celoten** (...) postopek izvršitve (...) **zaradi enega od naslednjih razlogov:**
 - (a) **zoper odločbo je bilo vloženo redno pravno sredstvo v državi članici izvora;**
 - (b) **rok za vložitev rednega pravnega sredstva iz točke (a) se še ni iztekel**
 - (c) **predložena je bil zahtevek za zavrnitev izvrševanja na podlagi člena 40, 47n ali 47o1 ali**
 - (d) **oseba, proti kateri se zahteva izvršitev, je v skladu s členom 47m predložila vlogo za umik potrdila, izdanega v skladu s členom 47l.**

3. **Kadar organ, pristojen za izvrševanje, ali sodišče začasno zadrži postopek izvršitve iz razloga iz točke (b) odstavka 2, lahko določi rok za vložitev pravnega sredstva.**⁵⁴

⁵⁴ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„Kadar je zoper odločbo v državi članici izvora še mogoče vložiti pravno sredstvo in se rok za vložitev rednega pravnega sredstva še ni iztekel, bi moral imeti organ, pristojen za izvrševanje, ali sodišče v državi članici izvršitve diskrecijsko pravico, da na podlagi zahtevka začasno zadrži postopek izvršitve. V zadevnih primerih lahko določi rok, v katerem je treba v državi članici izvora vložiti pravno sredstvo, da bi bil postopek izvršitve začasno zadržan ali da bi se začasno zadržanje postopka ohranilo. Taka določitev roka bi morala veljati samo za začasno zadržanje postopka izvršitve in ne bi smela vplivati na rok za vložitev pravnega sredstva v skladu s procesnimi pravili države članice izvora.“

4. Organ, pristojen za izvrševanje, ali sodišče lahko v izjemnih primerih na podlagi zahtevka osebe, proti kateri se zahteva izvršitev, ali zadevnega otroka, če tako določa nacionalno pravo, ali katere koli zainteresirane strani, ki deluje v otrokovo korist, začasno zadrži postopek izvršitve, če bi bil otrok zaradi izvršitve v resni nevarnosti telesnega nasilja ali duševne travme zaradi začasnih ovir, ki so nastale po sprejetju odločbe, ali druge znatne spremembe okoliščin.

Izvrševanje se nadaljuje takoj, ko nevarnosti telesnega nasilja ali duševne travme ni več.

5. Preden organ, pristojen za izvrševanje, ali sodišče v primerih iz odstavka 4 zavrne izvršitev v skladu z odstavkom 6, sprejme vse ustrezne ukrepe⁵⁵ za lažje izvrševanje v skladu z nacionalnim pravom in postopkom ter v otrokovo korist.

6. Kadar je resna nevarnost iz odstavka 4 stalna, lahko pristojni organ za izvrševanje ali sodišče na podlagi zahtevka zavrne izvršitev odločbe.

⁵⁵ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„Organ, pristojen za izvrševanje, ali sodišče lahko v izjemnih primerih začasno zadrži postopek izvršitve, če bi bil otrok zaradi izvršitve v resni nevarnosti telesnega nasilja ali duševne travme zaradi začasnih ovir, ki so nastale po sprejetju odločbe, ali druge znatne spremembe okoliščin. Izvrševanje bi se moralo nadaljevati takoj, ko nevarnosti telesnega nasilja ali duševne travme ni več. Če pa še naprej obstaja, bi bilo treba pred zavrnitvijo sprejeti vse ustrezne ukrepe v skladu z nacionalnim pravom in postopkom, če je ustrezno tudi s pomočjo drugih zadevnih strokovnjakov, kot so socialni delavci ali otroški psihologi, da bi zagotovili izvedbo odločbe. Predvsem bi si morali organi, pristojni za izvrševanje, v skladu z nacionalnim pravom in postopkom prizadevati, da bi odstranili vse ovire, ki so nastale zaradi spremembe okoliščin, na primer jasnega nasprotovanja otroka, izraženega šele po sprejetju odločbe, ki pa je tako močno, da bi pomenilo resno nevarnost telesnega nasilja ali duševne travme otroka, če ne bi bilo upoštevano.“

Člen 47o1

Razlogi za začasno zadržanje ali zavrnitev izvrševanja v skladu z nacionalnim pravom⁵⁶

Razlogi za začasno zadržanje ali zavrnitev izvrševanja v skladu s pravom države članice izvršitve se upoštevajo, če niso nezdružljivi z uporabo členov 36/47k, 40 in 47n.⁵⁷

Člen 41/47p

(...) Pristojnost organov ali sodišč, pristojnih za zavrnitev izvrševanja

1. Zahtevek za zavrnitev izvrševanja **na podlagi člena 38** se vloži pri sodišču (...), o katerem vsaka država članica obvesti Komisijo v skladu s členom 81. **Zahtevek za zavrnitev izvrševanja na podlagi drugih razlogov, ki jih določa ali dopušča ta uredba, se vloži pri organu ali sodišču, o katerem vsaka država članica obvesti Komisijo v skladu s členom 81.**

⁵⁶ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„Uporaba katerega koli nacionalnega razloga za zavrnitev ne bi smela razširiti pogojev in modalitet, ki veljajo za razloge, določene v tej uredbi.“

⁵⁷ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„Stranki, ki izpodbija izvršitev sodne odločbe, izdane v drugi državi članici, bi moralo biti omogočeno, da, kolikor je mogoče in v skladu s pravnim sistemom države članice izvršitve, to stori v postopku izvršitve in da se v enem postopku poleg razlogov za zavrnitev iz te uredbe sklicuje na razloge za zavrnitev, ki jih predvideva pravo države članice, v kateri se zahteva izvršitev, in ki bi veljali še naprej, ker niso nezdružljivi z razlogi iz te uredbe. Med temi pogoji bi bilo lahko, na primer, izpodbijanje na podlagi formalnih napak v skladu z nacionalnim pravom v aktu o izvršitvi ali izjave, da je ukrep, ki ga zahteva odločba, že bil izveden ali je postal nemogoč, na primer zaradi višje sile, hude bolezni osebe, ki ji je treba predati otroka, zaporne kazni ali smrti te osebe, dejstva, da je država članica, v katero naj bi bil otrok vrnjen, po sprejetju odločbe postala vojno območje, ali zavrnitve izvrševanja odločbe, ki v skladu s pravom države članice, v kateri se zahteva izvršitev, nima izvršljive vsebine in je ni mogoče prilagoditi, tako da bi jo imela.“

2. Krajevna pristojnost **organa ali sodišča, o katerem vsaka država članica obvesti Komisijo v skladu s členom 81**, se določi po (...) **pravu države članice, v kateri se začne postopek v skladu z odstavkom 1.**

(...)

Člen 42/47q

(...) **Zahtevek** za zavrnitev izvrševanja

1. Postopek **vložitve zahtevka** za zavrnitev izvrševanja, če ni zajet s to uredbo, ureja pravo države članice izvršitve.
2. Vlagatelj predloži sodišču izvod odločbe in (...), **kadar je to potrebno in mogoče, ustrezno potrdilo, izdano v skladu s členom 36a ali 47l.**
3. **Organ, pristojen za izvrševanje, ali sodišče lahko po potrebi od vlagatelja zahteva, da v skladu s členom 69 predloži prevod ali prečkovanje [ustrezne vsebine] ustreznega potrdila, izdanega v skladu s členom 36a ali 47l, ki določa izvršljivo obveznost.**
4. **Organ, pristojen za izvrševanje, ali sodišče lahko od vlagatelja zahteva, da v skladu s členom 69 predloži prevod ali prečkovanje odločbe, če brez takega prevoda ali prečkovanja ne more nadaljevati dela.**
5. **Organ, pristojen za izvrševanje, ali sodišče lahko opusti predložitev listin iz (...) odstavka 2, če jih že ima ali če se mu ne zdi smiselno, da od vlagatelja to zahteva. (...) V slednjem primeru lahko sodišče zahteva, da navedene listine predloži druga stranka.**
6. Stranki, ki zahteva zavrnitev izvrševanja odločbe, izdane v drugi državi članici, ni treba imeti poštnega naslova v državi članici izvršitve. Navedena stranka mora imeti pooblaščenega zastopnika v državi članici izvršitve le, če je tak zastopnik obvezen **v skladu s pravom države članice izvršitve** ne glede na državljanstvo (...) strank.

Člen 43/47r

Hitri postopki

(...) Organ, pristojen za izvrševanje, ali sodišče v postopkih na podlagi zahtevka za zavrnitev izvrševanja ukrepa brez nepotrebnega odlašanja.

Člen 44/47r

Izpodbijanje ali pravno sredstvo (...)

1. Obe stranki lahko **izpodbijata** odločitev o zahtevku za zavrnitev izvrševanja **ali zoper njo** vložita pravno sredstvo.
2. **Izpodbija se ali** pravno sredstvo se vloži pri (...) organu ali sodišču, **za katero (...) država članica izvršitve** obvesti Komisijo v skladu s členom 81, **da je sodišče, pri katerem se vloži tako pravno sredstvo.**

Člen 45/47r

Nadaljnje **izpodbijanje ali** pravno sredstvo (...)

Odločbi, izdani v zvezi z **izpodbijanjem ali** pravnim sredstvom, se lahko (...) z **izpodbijanjem ali** pravnim sredstvom **nasprotuje le, kadar zadevna** država članica obvesti Komisijo v skladu s členom 81 **o sodiščih, pri katerih se opravi nadaljnje izpodbijanje ali vloži nadaljnje pravno sredstvo.**

Člen 46/47s

Prekinitev postopka

1. **Organ, pristojen za izvrševanje, ali sodišče**, pri katerem je vložen zahtevek za zavrnitev izvrševanja ali (...) **ki odloča o pravnem sredstvu, vloženem** v skladu s členom 44 ali 45, lahko (...) prekine postopek, če:

(a) je bilo **zoper odločbo** vloženo redno pravno sredstvo v državi članici izvora;

(b) se rok za (...) **vložitev rednega pravnega sredstva iz točke (a) še ni iztekel ali**

(c) je oseba, proti kateri se zahteva izvršitev, v skladu s členom 47m vložila zahtevek za umik **potrdila, izdanega v skladu s členom 47l.**

2. Kadar **organ, pristojen za izvrševanje, ali sodišče** prekine postopek iz razloga iz točke

(b) **odstavka 1**, lahko določi rok za vložitev pravnega sredstva.⁵⁸

(...)

(...)

(...)

(...)

⁵⁸ Glej predlagano uvodno izjavo v opombi 54.

ODDELEK (...)4

JAVNE LISTINE IN DOGOVORI

Člen 55a

Področje uporabe

Ta oddelek se v zadevah, povezanih z razvezo in prenehanjem življenjske skupnosti ter sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo uporablja za javne listine, ki so bile uradno sestavljene ali registrirane, in dogovore, ki so bili registrirani, v državi članici, ki prevzema pristojnost v skladu s poglavjem II te uredbe.

Člen 55

Priznavanje in izvrševanje javnih listin in dogovorov

1. Javne listine in dogovori o prenehanju življenjske skupnosti in razvezi, ki imajo v državi članici izvora zavezujoč pravni učinek, se v drugih državah članicah priznajo, ne da bi bil zato potreben kakršen koli poseben postopek. Ustrezno se uporablja oddelek 1 tega poglavja, razen če ni v tem oddelku določeno drugače.⁵⁹

⁵⁹ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„Javne listine in dogovore med strankami o prenehanju življenjske skupnosti in razvezi, ki imajo zavezujoč pravni učinek v eni državi članici, bi bilo treba za namene uporabe pravil o priznavanju obravnavati kot enakovredne ‚odločbam‘. Javne listine in dogovore med strankami v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo, ki so izvršljivi v eni državi članici, bi bilo treba za namene uporabe pravil o priznavanju in izvrševanju obravnavati kot enakovredne ‚odločbam‘.

Čeprav obveznost, da mora imeti otrok možnost, da izrazi svoje mnenje, v skladu s to uredbo ne velja za javne listine in dogovore, pravica otroka, da izrazi svoje mnenje, še naprej obstaja na podlagi člena 24 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah in glede na člen 12 Konvencije ZN o otrokovih pravicah, kot se izvaja v skladu z nacionalnim pravom in postopkom.“ Dejstvo, da otrok ni imel možnosti, da bi izrazil svoje mnenje, ne bi smelo avtomatično biti razlog za zavrnitev priznanja in izvrševanja javnih listin in dogovorov v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo.“

2. (...) Javne listine in dogovori v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo, ki imajo zavezujoč pravni učinek in so izvršljive v (...) državi članici (...) izvora, se v drugih državah članicah priznavajo in izvršujejo, (...) ne da bi bil jih bilo treba razglasiti za izvršljive. Ustrezno se uporabljata oddelka 1 in 3 tega poglavja, razen če ni v tem oddelku določeno drugače.

Člen 56

Potrdilo

1. Sodišče ali pristojni organ države članice izvora, o katerem je Komisija obveščena v skladu s členom 81, (...) na podlagi zahtevka stranke izda (...) potrdilo za javno listino ali dogovor:

(a) v zakonskih sporih na obrazcu iz Priloge [III];

(b) v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo na obrazcu iz Priloge [IV].⁶⁰

Potrdilo **iz točke (b)** vsebuje povzetek izvršljive obveznosti iz javne listine ali dogovora (...).

2. Potrdilo je mogoče izdati le, če je država članica, ki je pooblastila javni organ ali drug organ, da uradno sestavi ali registrira javno listino ali registrira dogovor, pristojna na podlagi poglavja II te uredbe, ter ima javna lista ali dogovor zavezujoč pravni učinek v zadevni državi članici.

⁶⁰ Na potrdilu bi morale biti okence, v katerem se lahko z odkljukanjem označi, ali je imel otrok možnost, da izrazi svoje mnenje, in če je ni imel, navedejo razlogi.

3. Ne glede na odstavek 2 se v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo potrdilo ne sme izdati, če obstajajo znaki, da je vsebina javne listine ali dogovora v nasprotju z otrokovo koristjo.
4. Potrdilo se izpolni v jeziku, v katerem je sestavljena javna listina ali dogovor. **Potrdilo se lahko izda tudi v drugem uradnem jeziku Unije, ki ga zahteva stranka. To pristojnega organa, ki izda potrdilo, v ničemer ne obvezuje, da zagotovi prevod ali prečrkovanje [ustrezne vsebine].**
- (...)
5. Če se potrdilo ne predloži, se javna listina ali dogovor v drugi državi članici ne prizna.

Člen 56a

Popravek in umik potrdila

1. Sodišče ali pristojni organ države članice izvora, o katerem je Komisija obveščena v skladu s členom 81, na podlagi zahtevka mora, po uradni dolžnosti pa lahko popravi potrdilo, kadar se javna listina ali dogovor in potrdilo zaradi vsebinske napake ali izpustitve ne ujemata.
2. Sodišče ali pristojni organ iz odstavka 1 na podlagi zahtevka ali po uradni dolžnosti umakne potrdilo, kadar je bilo pomotoma odobreno, ob upoštevanju zahtev iz člena 56.
3. Postopek, vključno z morebitnim pravnim sredstvom, v zvezi s popravkom ali umikom potrdila, ureja pravo države članice izvora.

Člen 56b

Razlogi za zavrnitev priznavanja ali izvrševanja

1. Priznanje javne listine ali dogovora o prenehanju življenjske skupnosti ali razvezi se zavrne:
 - (a) če bi bilo njuno priznanje v očitnem nasprotju z javnim redom v državi članici, v kateri se zahteva priznanje,
 - (b) če sta nezdružljiva z odločbo, javno listino ali dogovorom med istima strankama v državi članici, v kateri se zahteva priznanje, ali
 - (c) če sta nezdružljiva s predhodno odločbo, javno listino ali dogovorom, izdanimi v drugi državi članici ali v tretji državi za isti stranki, pod pogojem, da predhodna odločba, javna listina ali dogovor izpolnjujejo pogoje za priznanje v državi članici, v kateri se zahteva priznanje.
2. Priznanje ali izvrševanje javne listine ali dogovora v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo se zavrne:
 - (a) če bi bilo njuno priznanje v očitnem nasprotju z javnim redom v državi članici, v kateri se zahteva priznanje, ob upoštevanju otrokove koristi,
 - (b) na zahtevo katere koli osebe, ki zatrjuje, da javna listina ali dogovor posega v njeno starševsko odgovornost, če je bila javna listina sestavljena ali registrirana, ali če je bil dogovor sklenjen in registriran, ne da bi pri tem sodelovala zadevna oseba,
 - (c) če in kolikor sta nezdružljiva s poznejšo odločbo, javno listino ali dogovorom v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo, izdanimi v državi članici, v kateri se uveljavlja priznanje ali zahteva izvršitev;

- (d) če in kolikor sta nezdružljiva s poznejšo odločbo, javno listino ali dogovorom v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo, izdanimi v drugi državi članici ali v tretji državi, v kateri otrok običajno prebiva, pod pogojem, da poznejša odločba, javna lista ali dogovor izpolnjujejo pogoje, potrebne za priznanje v državi članici, v kateri se uveljavlja priznanje ali zahteva izvršitev.

3. Priznanje ali izvrševanje javne listine ali dogovora v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo se lahko zavrne, če je bila javna lista uradno sestavljena ali registrirana ali če je bil dogovor registriran, ne da bi imel otrok, ki lahko oblikuje lastno mnenje, priložnost, da svoje mnenje izrazi.

ODDELEK (...)5

(...) DRUGE DOLOČBE

(...)

(...)

Člen 50

Prepoved preverjanja pristojnosti (...) **sodišča** izvora

Pristojnosti (...) **sodišča** države članice izvora se ne sme preverjati. Preizkus javnega reda iz točke (a) člena 37 in točke (a) člena 38 se ne sme uporabiti glede pravil o pristojnosti, določenih v členih 3 do (...)13.

Člen 51

Razlike v pravu, ki se uporablja

Priznanje odločbe v zakonskih sporih se ne sme zavriniti zato, ker pravo države članice, v kateri se tako priznanje zahteva, na podlagi ugotovljenega dejanskega stanja ne dovoljuje razveze, prenehanja življenjske skupnosti ali razveljavitve zakonske zveze.

Člen 52

Izključitev preverjanja vsebine

Pod nobenimi pogoji se odločba, izdana v drugi državi članici, ne sme preverjati glede vsebine.

Člen 52a

Pravno sredstvo v nekaterih državah članicah

Če je bila odločba izdana na Cipru, Irskem ali v Združenem kraljestvu, se vsako pravno sredstvo, ki je na voljo v državi članici izvora, za namene tega poglavja obravnava kot redno pravno sredstvo.

(...)

(...)

Člen 57

Stroški

To poglavje se uporablja tudi za določitev stroškov postopka v skladu s to uredbo in za izvršitev katerega koli sklepa o stroških postopka.

Člen 58

Brezplačna pravna pomoč

1. Če je bila vlagatelju v državi članici izvora odobrena popolna ali delna brezplačna pravna pomoč ali oprostitev stroškov postopka, je ta upravičen v postopku iz (...) členov (...) **27(3), 39 in 42/47q** do kar najširše brezplačne pravne pomoči ali oprostitve stroškov postopka, ki ju dopušča pravo države članice izvršitve.
2. **Vlagatelj, ki mu je bil v državi članici izvora odobren brezplačen postopek pred upravnim organom, o katerem je bila Komisija obveščena v skladu s členom 81, je v postopkih iz odstavka 1 upravičen do pravne pomoči v skladu z odstavkom 1. V ta namen zadevna stranka predloži izjavo pristojnega organa države članice izvora, iz katere izhajajo, da izpolnjuje finančne pogoje, na podlagi katerih mu je lahko odobrena popolna ali delna brezplačna pravna pomoč ali oprostitev plačila stroškov postopka.**

Člen 59

Varščina ali depozit

Od stranke, ki v eni od držav članic vloži zahtevek za izvršitev odločbe, izdane v drugi državi članici, se ne zahteva nobena oblika varščine ali depozita, ker je tuji državljan ali ker nima (...) običajnega prebivališča v državi članici izvršitve.

POGLAVJE V

SODELOVANJE V (...) SPORIH V ZVEZI S STARŠEVSKO ODGOVORNOSTJO⁶¹

⁶¹ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„Določbe te uredbe o sodelovanju v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo se ne bi smele uporabljati za obdelavo zahtevkov za vrnitev na podlagi Haaške konvencije iz leta 1980, ki v skladu s členom 19 navedene konvencije in ustaljeno sodno prakso Sodišča niso postopki vsebinskega odločanja o starševski odgovornosti. Haaško konvencijo iz leta 1980 pa bi morale dopolnjevati določbe o mednarodnem protipravnem odvzemu otrok in splošne določbe te uredbe.“

Gl. tudi uvodno izjavo, predlagano v opombi 3.

Člen 60

Določitev **osrednjih organov**⁶²

Vsaka država članica določi enega ali več osrednjih organov za pomoč pri uporabi te uredbe v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo in za vsakega opredeli geografsko ali funkcijsko pristojnost. Kadar država članica določi več osrednjih organov, se obvestila navadno pošljejo neposredno ustreznemu pristojnemu osrednjemu organu. Kadar se obvestilo pošlje osrednjemu organu, ki ni pristojen, (...) ta organ (...) pošlje obvestilo naprej pristojnemu osrednjemu organu in o tem obvesti pošiljatelja.

(...)

Člen 62

Splošne naloge osrednjih organov

1. (...) Osrednji organi sporočijo informacije o nacionalni zakonodaji, (...) postopkih **in storitvah, ki so na voljo v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo, ter sprejmejo ukrepe, za katere menijo, da so ustrezni** za boljšo uporabo te uredbe (...).
2. **Osrednji organi sodelujejo in spodbujajo sodelovanje med pristojnimi organi v svojih državah članicah, da bi se dosegli cilji te uredbe.**
3. (...) **Za te namene se lahko uporablja** Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah.

⁶² Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„V vseh državah članicah bi bilo treba določiti osrednje organe za spore v zvezi s starševsko odgovornostjo. Države članice bi morale razmisliti o tem, da za to uredbo določijo isti osrednji organ kot za Haaški konvenciji iz leta 1980 in 1996. Zagotoviti bi morale, da imajo osrednji organi zadostne finančne in človeške vire, da lahko opravljajo svoje naloge na podlagi te uredbe.“

Člen 62a

Prošnje prek osrednjih organov

- 1. Osrednji organi na zahtevo osrednjega organa druge države članice sodelujejo v posameznih zadevah, da bi se dosegli cilji te uredbe.**
- 2. Zahteve v skladu s tem poglavjem lahko vložijo sodišče ali pristojni organ. Zahteve v skladu s členom 63(c) in (g) ter členom 64(1)(c) lahko vložijo tudi nosilci starševske odgovornosti.**
- 3. Razen v nujnih primerih in brez poseganja v člen 67a se zahteve v skladu s tem poglavjem predložijo osrednjemu organu države članice, v katerem je sodišče ali pristojni organ prosilec ali običajno prebivališče vlagatelja.⁶³**

⁶³ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„Razen v nujnih primerih in brez poseganja v neposredno sodelovanje in komunikacijo med sodišči, ki jo dopušča ta uredba, lahko zahteve za sodelovanje v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo v skladu s to uredbo vložijo sodišča in pristojni organi, vložiti pa bi se morali pri osrednjem organu države članice, v kateri je sodišče ali pristojni organ prosilec. Nekatere zahteve lahko vložijo tudi nosilci starševske odgovornosti, vložiti pa bi jih morali pri osrednjem organu, kjer je običajno prebivališče vlagatelja. Take zahteve bi morale vključevati zahteve za informacije in pomoč nosilcem starševske odgovornosti, ki si prizadevajo za priznanje in izvršitev odločb na ozemlju zaprosenega osrednjega organa, zlasti v zvezi s pravicami do stikov z otrokom in vrnitvijo otroka, po potrebi tudi informacije o tem, kako se pridobi pravna pomoč; zahteve za olajšanje sklenitve dogovorov med nosilci starševske odgovornosti z mediacijo ali drugimi načini alternativnega reševanja sporov ter zahteve sodišču ali pristojnemu organu, da preuči potrebo po ukrepih za zaščito osebnosti ali premoženja otroka.

Takšen nujni primer, v katerem bi bil dopusten neposreden prvi stik s sodiščem ali pristojnim organom zaprosene države članice, bi bila neposredna zahteva pristojnemu organu druge države članice, da preuči, ali je treba sprejeti ukrepe za zaščito otroka, kadar se predpostavlja, da je ta v neposredni nevarnosti.

Obveznost vložitve zahteve prek osrednjega organa bi morala veljati le za prve zahteve; vsa nadaljnja komunikacija s sodiščem, pristojnim organom ali vlagateljem je lahko tudi neposredna.“

4. Ta člen ne preprečuje osrednjim organom ali pristojnim organom, da sklenejo nove ali obdržijo veljavne dogovore ali ureditve z osrednjimi organi ali pristojnimi organi⁶⁴ ene ali več držav članic, ki jim v medsebojnih odnosih omogočajo neposredno komunikacijo.

5. To poglavje nobenemu imetniku starševske odgovornosti ne preprečuje, da se obrne neposredno na sodišče druge države članice.

6. Člena 63 in 64 osrednjemu organu v nobenem primeru ne nalagata obveznosti izvajanja pooblastil, ki so po pravu zaprosene države članice v izključni pristojnosti pravosodnih organov.

Člen 63

(...) Posebne naloge zaprosenih osrednjih organov

(...) **Zaprošeni** osrednji organi (...) neposredno ali (...) **prek sodišč, pristojnih** organov ali drugih teles sprejmejo vse ustrezne ukrepe, da bi:

- (a) **v skladu z nacionalnim pravom in postopkom** (...) nudili pomoč pri ugotavljanju, **kje se otrok nahaja**, kadar se zdi, da **bi se otrok lahko zadrževal** na ozemlju zaprosene države članice, in je (...) **ta informacija** potrebna za izpolnitev **zahtevka ali zahteve** na podlagi te uredbe;

⁶⁴ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„Osrednji organi ali pristojni organi bi morali imeti možnost, da sklenejo nove ali obdržijo veljavne dogovore ali ureditve z osrednjimi organi ali pristojnimi organi ene ali več držav članic, ki jim v medsebojnih odnosih omogočajo neposredno komunikacijo. O takih dogovorih ali ureditvah bi morali pristojni organi obvestiti svoje osrednje organe.“

- (b) v skladu s členom 64 zbrali in si izmenjali informacije, **ki so pomembne za postopke v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo**;
- (c) nudili informacije in pomoč nosilcem starševske odgovornosti pri njihovih prizadevanjih za priznanje in izvršitev odločb na (...) ozemlju **zaprošenega osrednjega organa**, zlasti v zvezi s pravicami do stikov z otrokom in vrnitvijo otroka, **po potrebi tudi informacije o tem, kako se pridobi pravna pomoč**;
- (d) omogočili lažje komuniciranje med **sodišči, pristojnimi organi in drugimi zadevnimi telesi**,⁶⁵ zlasti za uporabo člena (...) **64a**;
- (e) **omogočili**⁶⁶ **lažje komuniciranje med sodišči, kadar je to potrebno, zlasti za uporabo členov 12, 12a, 14 in 19**;

⁶⁵ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„V posebnih primerih v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo, ki spadajo na področje uporabe te uredbe, bi morali osrednji organi med seboj sodelovati pri zagotavljanju pomoči nacionalnim sodiščem, pristojnim organom in drugim telesom, pa tudi nosilcem starševske odgovornosti. Taka druga telesa bi bile lahko nevladne organizacije, ki ponujajo prostore za nadzorovani stik, ali oddelki za svetovanje pri sodiščih, ki odločajo v družinskih zadevah, v nekaterih državah članicah (t. i. Family Court Assistance). Pomoč, ki jo zagotovi zaproseni osrednji organ, bi morala vključevati zlasti izsleditev otroka, bodisi neposredno ali prek sodišč, pristojnih organov ali drugih teles, kadar je to potrebno za izvršitev zahteve na podlagi te uredbe, in zagotavljanje vseh drugih informacij, ki so pomembne za postopek v sporu z zvezi s starševsko odgovornostjo.“

⁶⁶ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„Zaproseni osrednji organi bi morali sprejeti tudi vse ustrezne ukrepe za lažje komuniciranje med sodišči, kadar je to primerno, zlasti pri uporabi pravil o prenosu pristojnosti, začasnih ukrepah, vključno z ukrepi zavarovanja, v nujnih primerih, zlasti kadar so povezani z mednarodnim protipravnim odvzemom otroka in namenjeni zmanjšanju nevarnosti iz točke (b) člena 13 Haaške konvencije iz leta 1980, ter pri litispendenci in sorodnih pravnih. V nekaterih primerih za to zadošča posredovanje informacij za nadaljnje neposredno komuniciranje (na primer kontaktnih podatkov organov za varstvo otrok, sodnikov v okviru mreže ali pristojnega sodišča).“

- (f) nudili takšne informacije in pomoč, kot jo potrebujejo **sodišča in pristojni** organi za uporabo člena 65, **ter**
 - (g) olajšali sklenitev dogovorov med nosilci starševske odgovornosti z mediacijo ali drugimi (...) **načini alternativnega reševanja sporov** in v ta namen omogočili boljše čezmejno sodelovanje (...).
- (...)

Člen 64

Sodelovanje pri zbiranju in izmenjavi informacij, **ki so pomembne za postopke v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo**

1. Osrednji organ države članice, v kateri otrok običajno prebiva (...) **ali se nahaja ali je običajno prebival ali se nahajal**, na zahtevo, utemeljeno z ustreznimi razlogi (...), neposredno ali prek **sodišč, pristojnih** organov ali drugih teles:

(a) **zagotovi poročilo, če je na voljo**, sicer pa **sestavi in** predloži poročilo o:

(i) (...) položaju otroka;

(ii) (...) vseh postopkih, **ki potekajo** v sporih (...) **v zvezi s starševsko odgovornostjo za** otroka, ali

(iii) (...) sprejetih odločitvah (...) **v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo za otroka**;

- (b) zagotovi vse druge informacije, ki so pomembne za postopke v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo v državi članici prosilki, zlasti o položaju starša, sorodnika ali druge osebe, ki bi bila lahko primeren skrbnik za otroka, če položaj otroka to zahteva, ali
- (c) od sodišča ali pristojnega organa svoje države članice lahko zahteva, da preuči potrebo po ukrepih za zaščito osebnosti ali premoženja otroka.

(...)

2. Kadar je otrok v resni nevarnosti in sodišče ali pristojni organ, ki razmišlja o ukrepih za zaščito otroka ali je takšne ukrepe sprejel, ve, da je otrok začel prebivati ali se nahaja v drugi državi članici, obvesti sodišča ali pristojne organe te druge države članice o nevarnosti in ukrepih, ki jih je sprejel ali o katerih razmišlja. Te informacije se lahko pošljejo neposredno ali prek osrednjih organov.

3. Zahtevam iz odstavkov 1 in 2 ter vsem dodatnim dokumentom se priloži prevod v uradnem jeziku zaprosene države članice ali, če je v tej državi članici več uradnih jezikov, v uradnem jeziku ali enem od uradnih jezikov kraja, kjer naj bi se zahteva izvršila, ali v katerem koli drugem jeziku, ki ga zaprosena država članica izrecno sprejme. Države članice o takem sprejetju obvestijo Komisijo v skladu s členom 81.

4. Informacije iz odstavka 1 se osrednjemu organu prosilcu pošljejo najpozneje v treh mesecih od prejema zahteve, razen če izjemne okoliščine to onemogočajo⁶⁷.

⁶⁷ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„Ker je čas v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo zelo pomemben, bi moral osrednji organ zaprosene države članice informacije, ki se zahtevajo na podlagi določb te uredbe, tudi o zbiranju in izmenjavi informacij, ki so pomembne v postopkih v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo, in odločbo o potrditvi ali zavrnitvi soglasja k namestitvi otroka v drugo državo članico, poslati državi članici prosilki najpozneje v treh mesecih po prejemu zahteve, razen če to zaradi izjemnih okoliščin ni mogoče. To bi moralo vključevati obveznost pristojnega nacionalnega organa, da zaprosenemu osrednjemu organu zagotovi informacije ali razloži, zakaj se ne morejo zagotoviti, dovolj zgodaj, da ta lahko spoštuje ta rok. Kljub temu bi si morali vsi pristojni organi prizadevati, da odgovor pošljejo še hitreje kot v tem najdaljšem možnem roku.“

Člen 64a

Izvrševanje odločb v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo v drugi državi članici

1. Sodišče države članice lahko od sodišč ali pristojnih organov druge države članice zaprosi za pomoč pri izvrševanju⁶⁸ odločb v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo, izdanih na podlagi te uredbe, zlasti pri zagotavljanju učinkovitega uveljavljanja pravic do stikov.
2. Zahtevi iz odstavka 1 ter vsem spremnim dokumentom se priloži prevod v uradnem jeziku zaprosene države članice ali, če je v tej državi članici več uradnih jezikov, v uradnem jeziku ali enem od uradnih jezikov kraja, kjer naj bi se zahteva izvršila, ali v katerem koli drugem jeziku, ki ga zaprosena država članica izrecno sprejme. Države članice o takem sprejetju obvestijo Komisijo v skladu s členom 81.

⁶⁸ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„Kadar je sodišče države članice že izdalo odločbo v sporu v zvezi s starševsko odgovornostjo ali še razmišlja o taki odločbi, ki naj bi se izvršila v drugi državi članici, bi morale imeti sodišče možnost zaprositi sodišča ali pristojne organe te druge države članice za pomoč pri njenem izvrševanju. To bi moralo na primer veljati za odločbe o pravicah do nadzorovanih stikov z otrokom, ki naj bi se uveljavljale v državi članici, ki ni država članica, v kateri je sodišče, ki je odredilo stike z otrokom, ali odločbe, ki vključujejo kakršne koli druge spremljevalne ukrepe sodišč ali pristojnih organov države članice, v kateri naj bi se odločba izvršila.“

Člen 65

Namestitev otroka v drugo državo članico⁶⁹

⁶⁹ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„Če se v državi članici običajnega prebivališča otroka razmišlja o namestitvi otroka v oskrbo zavoda ali rejniške družine, bi moralo sodišče že v najzgodnejši fazi postopka razmisliti o ustreznih ukrepih za zagotovitev spoštovanja otrokovih pravic, zlasti pravice do ohranjanja lastne identitete in pravice do stikov s starši ali, če je ustrezno, z drugimi sorodniki, kot je določeno v členih 8, 9 in 20 Konvencije ZN o otrokovih pravicah. Če sodišče ve, da je otrok tesno povezan z drugo državo članico, lahko ustrezni ukrepi v primerih, ko se uporablja točka (b) člena 37 Dunajske konvencije o konzularnih odnosih, vključujejo zlasti obvestilo konzularnemu organu te države članice. Sodišče to lahko izve tudi na podlagi informacij, ki jih zagotovi osrednji organ te druge države članice. Med ustreznimi ukrepi je lahko tudi zahteva, naslovljena na to državo članico, v skladu s to uredbo za informacije o staršu, sorodniku ali drugih osebah, ki bi bile lahko primerni skrbniki za otroka. Poleg tega lahko sodišče glede na okoliščine zahteva tudi informacije o postopku in odločbah v zvezi s staršem ali sorojenci otroka. Otrokova korist bi morala ostati najpomembnejša. Zlasti ne bi smela nobena od teh določb vplivati na nacionalno pravo ali postopek, ki se uporablja za odločbo o namestitvi, ki jo izda sodišče ali pristojni organ v državi članici, ki razmišlja o namestitvi. To zlasti ne bi smelo pomeniti nobene obveznosti za pristojne organe države članice, da namestijo otroka v drugo državo članico ali da to državo članico vključijo v odločanje o namestitvi ali postopek namestitve.“

1. Kadar (...) **sodišče ali pristojni organ** (...) razmišlja o namestitvi otroka (...) v drugi državi članici⁷⁰, najprej pridobi soglasje pristojnega organa v tej drugi državi članici. V ta namen osrednji organ (...) države članice **prosilke**, v katero naj bi bil otrok nameščen, osrednjemu organu **zaprošene države članice**, v katero naj bi bil otrok nameščen, pošlje (...) zahtevo za soglasje, ki vključuje poročilo o otroku, **tudi** razloge za predlagano namestitev ali zagotovitev oskrbe, **informacije o predvidenem financiranju in vse druge informacije, za katere meni, da so pomembne, kot je pričakovano trajanje namestitve.**⁷¹

⁷⁰ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„Vsakršna namestitev otroka v rejniško družino – torej pri eni ali več fizičnih osebah v skladu z nacionalnim pravom in postopkom – ali v oskrbo zavoda, na primer v sirotišnico ali mladinski dom, v drugi državi članici bi morala spadati na področje uporabe te uredbe, razen če je izrecno izključena; to velja tudi za namestitev z namenom posvojitve ali namestitve pri enem od staršev ali, kjer je primerno, pri katerem koli drugem ožjem sorodniku, ki ga je navedla država članica sprejema. Posledično bi morale biti vključene tudi „vzgojne namestitve“, ki jih odredi sodišče ali uredi pristojni organ s soglasjem staršev ali otroka ali na njihovo zahtevo zaradi prestopniškega vedenja otroka. Izključena bi morala biti le namestitev – vzgojna ali kazenska –, odrejena ali urejena zaradi otrokovega dejanja, ki bi se lahko v skladu z nacionalnim kazenskim pravom obravnavalo kot kaznivo dejanje, če bi ga storila odrasla oseba, ne glede na to, ali bi to v konkretni zadevi privedlo do obsodbe.“

⁷¹ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„Če sodišče ali pristojni organ države članice razmišlja o namestitvi otroka v drugi državi članici, bi bilo treba pred namestitvijo opraviti postopek posvetovanja, s katerim se pridobi soglasje. Sodišče ali pristojni organ, ki razmišlja o namestitvi, bi moral, preden odredi ali uredi namestitev, pridobiti soglasje pristojnega organa države članice, v kateri naj bi bil otrok nameščen. Če v treh mesecih ni odgovora, se to ne bi smelo šteti kot soglasje, brez soglasja pa do namestitve ne bi smelo priti. Zahteva za soglasje bi morala vključevati vsaj poročilo o otroku, tudi razloge za predlagano namestitev ali zagotovitev oskrbe, pričakovano trajanje namestitve, informacije o predvidenem financiranju ter vse druge informacije, ki bi se lahko zaproseni državi članici zdele pomembne, med drugim predvideni nadzor nad ukrepom, ureditev stikov s starši, drugimi sorodniki ali drugimi osebami, ki so otroku blizu, ali razlogi, zakaj se o takšni možnosti ne razmišlja glede na člen 8 Evropske konvencije o človekovih pravicah.

Glede na ustaljeno sodno prakso Sodišča soglasje k namestitvi za določen čas ne bi smelo veljati za odločbe ali ureditve, s katerimi se podaljša čas namestitve. V takšnih primerih je potrebna nova zahteva za soglasje.“

1a. Odstavek 1 se ne uporablja, kadar naj bi se otrok namestil pri staršu.

Države članice se lahko odločijo, da njihovo soglasje v skladu z odstavkom 1 za namestitve na njihovem ozemlju ni potrebno tudi v primeru nekaterih kategorij ožjih sorodnikov, ne samo staršev. Te kategorije sporočijo Komisiji v skladu s členom 81.

1b. Osrednji organ druge države članice lahko obvesti sodišče ali pristojni organ, ki razmišlja o namestitvi otroka, o tesni povezavi otroka s to državo članico. To ne vpliva na nacionalno pravo in postopek države članice, ki razmišlja o namestitvi.

2. Zahtevi in (...) **vsem dodatnim** dokumentom iz odstavka 1 se **priloži** prevod v uradnem jeziku **zaprošene države članice ali, če je v tej državi članici več uradnih jezikov, v uradnem jeziku** ali enem od uradnih jezikov (...) **kraja, kjer naj bi se zahteva izvršila, ali** v katerem koli drugem jeziku, ki ga zaprošena država članica izrecno sprejme. Države članice o takem sprejetju obvestijo Komisijo v skladu s členom 81.

3. (...) **Država članica prosilka lahko namestitev iz odstavka 1 odredi ali uredi šele potem, ko** je pristojni organ zaprošene države članice pristal na namestitev.

4. (...) Odločba o (...) **potrditvi** ali zavrnitvi soglasja se osrednjemu organu prosilcu **pošlje** najpozneje v (...) **treh** mesecih od prejema zahteve, razen če izjemne okoliščine to onemogočajo.⁷²

⁷² Glej predlagano uvodno izjavo v opombi 67.

5. Postopek za pridobitev soglasja ureja nacionalno pravo zaprosene države članice.⁷³

6. Ta člen ne preprečuje osrednjim organom ali pristojnim organom, da sklenejo nove ali obdržijo veljavne dogovore ali ureditve z osrednjimi organi ali pristojnimi organi ene ali več drugih držav članic, ki v medsebojnih odnosih poenostavljajo postopek posvetovanja za pridobitev soglasja.

Člen 66

(...) **Stroški osrednjih organov**

(...) **1.** Pomoč, ki jo nudijo osrednji organi v skladu s to uredbo, je brezplačna.

2. Vsak osrednji organ sam krije svoje stroške, **ki nastanejo zaradi izvajanja te uredbe.**

Člen 67

Sestanki **osrednjih organov**

1. Za lažjo uporabo te uredbe se osrednji organi redno sestajajo.

⁷³ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„Poleg tega bi morale države članice v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča določiti jasna pravila in postopke v zvezi s soglasjem iz te uredbe, da bi zagotovile pravno varnost in hiter postopek. Ti postopki bi morali pristojnemu organu med drugim omogočiti, da hitro potrdi ali zavrne svoje soglasje.“

2. Sestanki osrednjih organov se sklicujejo v okviru Evropske pravosodne mreže v civilnih in gospodarskih zadevah v skladu z Odločbo št. 2001/470/ES, **zlasti na pobudo Komisije**⁷⁴.

POGLAVJE VI SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 67a0

Področje uporabe

To poglavje se uporablja za obdelavo zahtev in zahtevkov iz poglavij III do V te uredbe.

Člen 67a

Sodelovanje in komuniciranje med sodišči

1. Sodišča lahko za namene te uredbe med seboj sodelujejo in neposredno komunicirajo ali neposredno zahtevajo informacije, če se pri taki komunikaciji spoštujejo procesne pravice strank v postopkih ter zaupnost informacij.

⁷⁴ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„Čeprav naj bi se sestanki osrednjih organov sklicali zlasti na pobudo Komisije v okviru Evropske pravosodne mreže v civilnih in gospodarskih zadevah v skladu z Odločbo št. 2001/470/ES, to ne pomeni, da ni mogoče organizirati drugih sestankov osrednjih organov.“

2. Sodelovanje iz odstavka 1 se lahko izvaja na kakršen koli način, ki je po mnenju sodišča primeren. Zlasti lahko zadeva:

- (a) komunikacijo za namene členov 12 in 12a;
- (b) informacije v skladu s členom 14;
- (c) informacije o tekočih postopkih za namene člena 19;
- (d) komunikacijo za namene poglavij III do V.

Člen 65a

Zbiranje in pošiljanje informacij⁷⁵

⁷⁵ Dodata se uvodni izjavi z naslednjim besedilom:

- (R1) „Za osebne podatke, ki jih države članice obdelujejo zaradi uporabe te uredbe, se uporablja Uredba (EU) 2016/679, razen če je v tej uredbi drugače določeno. Zlasti zato, da se ne ogrozi izvršitve zahteve na podlagi te uredbe, na primer zahteve za vrnitev otroka v skladu s Haaško konvencijo o protipravnem odvzemu otrok iz leta 1980 ali prošnje sodišču, naj preuči, ali je treba sprejeti ukrepe za varstvo osebnosti ali premoženja otroka, se lahko obvestilo posamezniku, na katerega se nanašajo osebni podatki, ki se zahteva v skladu s členom 14(1)–(4) Uredbe (EU) št. 2016/679, na primer o podatkih, ki se zahtevajo za izsleditev otroka, odloži, dokler zahteva, za katero so bile te informacije zaprosene, ni izvršena. Ta izjema je v skladu s členom 14(5) ter točkami (f), (g), (i) in (j) člena 23(1) Uredbe (EU) št. 2016/679.“
- (R2) „To posredniku, sodišču ali pristojnemu organu, ki so mu bile poslane informacije iz odstavka 1, ne preprečuje, da sprejme ukrepe za zaščito otroka ali poskrbi, da se takšni ukrepi sprejmejo, če je otrok izpostavljen nevarnosti ali obstajajo znaki, da bi bil lahko izpostavljen nevarnosti.“

- 1. Zaprošeni osrednji organ sodišču, pristojnemu organu v svoji državi članici ali drugemu posredniku, kot je ustrezno, v skladu z nacionalnim pravom in postopkom, pošlje vse zahtevke in zahteve oziroma informacije iz zahtevkov in zahtev v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo ali v primeru mednarodnega protipravnega odvzema otrok, kot je ustrezno, v skladu s to uredbo.**
- 2. Vsak posrednik, sodišče ali pristojni organ, ki so mu bile poslane informacije iz odstavka 1 na podlagi te uredbe, te informacije lahko uporabi le za namene te uredbe.**
- 3. Posrednik, sodišče ali pristojni organ, ki ima informacije, ki so potrebne za izvršitev zahtevka ali zahteve v skladu s to uredbo, ali je v zaprošeni državi pristojno za njihovo zbiranje, zaprošenemu osrednjemu organu na njegovo zahtevo pošlje te informacije, če zaprošeni osrednji organ do njih nima neposrednega dostopa.**
- 4. Zaprošeni osrednji organ tako pridobljene informacije v skladu z nacionalnim pravom in postopkom po potrebi pošlje osrednjemu organu, ki je zanje zaprosil.**

Člen 67b

Obvestilo posamezniku, na katerega se nanašajo osebni podatki

Kadar obstaja nevarnost, da bo obvestilo poseglo v učinkovito izvršitev zahteve na podlagi te uredbe, zaradi katerega so bile informacije poslane, se lahko obveznost obvestitve posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, v skladu s členom 14(1) do (4) Uredbe (EU) 2016/679, izpolni šele, ko je zahteva izvršena.⁷⁶

Člen 67c

Nerazkritje informacij⁷⁷

⁷⁶ Glej predlagano uvodno izjavo v opombi 75.

⁷⁷ Naslednje besedilo se doda za uvodno izjavo, predlagano v opombi 75:

„Kadar bi lahko razkritje ali potrditev ustreznih informacij ogrozila otrokovo korist, na primer, če je sodišče zaradi nasilja v družini odločilo, da se vlagatelju ne razkrije novega naslova otroka, je cilj te uredbe vzpostaviti občutljivo ravnovesje. V njej je določeno, da osrednji organ, sodišče ali pristojni organ prosilcu ali tretji strani ne bi smel razkriti ali potrditi nobene informacije, zbrane ali poslane za namene te uredbe, če zaključi, da bi to ogrozilo zdravje, varnost ali svobodo otroka ali druge osebe, kljub temu pa je v njej poudarjeno, da to ne bi smelo ovirati osrednjih organov, sodišč in pristojnih organov pri zbiranju in pošiljanju informacij, kolikor je to potrebno za izpolnitev obveznosti na podlagi te uredbe. To pomeni, da se lahko zahteva – kadar je to mogoče in primerno – obdelava v skladu s to uredbo, ne da bi se vlagatelju zagotovile vse informacije, ki so potrebne za obdelavo. Osrednji organ lahko na primer začne postopek v imenu vlagatelja, če to določa nacionalno pravo, ne da bi vlagatelju sporočil informacije o tem, kje se otrok nahaja. Toda če bi že sama zahteva ogrozila zdravje, varnost ali svobodo otroka ali druge osebe, ta uredba ne bi smela določati, da je takšna zahteva obvezna.“

1. **Osrednji organ, sodišče ali pristojni organ ne razkrije ali potrdi informacij, zbranih ali poslanih za namene poglavij III do VI, če zaključi, da bi to lahko ogrozilo zdravje, varnost ali svobodo otroka ali druge osebe.**
2. **Takšen zaključek, sprejet v eni državi članici, upoštevajo osrednji organi, sodišča in pristojni organi drugih držav članic, zlasti v primeru nasilja v družini.**
3. Nobena določba tega člena ne ovira osrednjih organov, sodišč in pristojnih organov pri zbiranju in pošiljanju informacij, kolikor je to potrebno zaradi izpolnjevanja obveznosti iz poglavij III do VI.

Člen 68

Uradna potrditev ali podobna formalnost

(...) **V okviru te uredbe** se ne zahteva nikakršna uradna potrditev ali podobna formalnost.

Člen 69

(...) **Jeziki**

1. Brez poseganja v točko (a) člena 35/47j(2) je, kadar se na podlagi te uredbe zahteva prevod ali prečrkovanje, tak prevod ali prečrkovanje v uradnem jeziku zadevne države članice ali, v primeru več uradnih jezikov v tej državi članici, v uradnem jeziku ali enem od uradnih jezikov, v katerih potekajo sodni postopki v kraju, v katerem se uveljavlja odločba, izdana v drugi državi članici, ali v katerem se vloži zahteva, v skladu s pravom te države članice.

2. Prevodi ali prečkovanja ustrezne vsebine potrdil iz členov (...) **36a, 471** in 56 so lahko v katerem koli drugem uradnem jeziku ali jezikih institucij Unije, za katere je zadevna država članica v skladu s členom 81 sporočila, da jih lahko sprejme.
3. (...) **Države članice obvestijo Komisijo o uradnem jeziku ali jezikih institucij Unije, ki je različen od njihovega, v katerih se lahko sprejmejo obvestila osrednjim organom.**
4. Vsak prevod, ki se zahteva za namene poglavij **III in IV** te uredbe, opravi oseba, ki je za to pooblaščen v eni od držav članic.

POGLAVJE VII

DELEGIRANI AKTI

Člen 70

Spremembe prilog

Komisija je pooblaščen za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 71 v zvezi s spremembami (...) **[ustreznih] prilog⁷⁸, s katerimi se te priloge posodobijo ali vanje vnesejo tehnične spremembe.**

⁷⁸ Priloge bodo vstavljene pozneje.

Člen 71

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov se prenese na Komisijo v skladu s pogoji iz tega člena.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 70 se prenese na Komisijo za nedoločen čas od [datum začetka veljavnosti te uredbe].
3. Pooblastilo iz člena 70 lahko kadar koli prekliče Svet. S sklepom o preklicu pooblastila preneha veljati pooblastilo iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši datum, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija se v skladu z načeli iz Medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016 pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo posamezne države članice.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o tem uradno obvesti Svet.
6. Delegirani akt, sprejet v skladu s členom 70, začne veljati le, če mu Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Svetu o tem aktu ali če je pred iztekom tega roka Svet obvestil Komisijo, da mu ne bo nasprotoval. Ta rok se na pobudo Sveta podaljša za dva meseca.
7. Komisija obvesti Evropski parlament o delegiranih aktih, ki jih sprejme Komisija, o kakršnem koli nasprotovanju delegiranim aktom ali o preklicu pooblastila s strani Sveta.

POGLAVJE VIII

RAZMERJE DO DRUGIH PRAVNIH INSTRUMENTOV

Člen 72

RAZMERJE DO DRUGIH PRAVNIH INSTRUMENTOV⁷⁹

1. Ob upoštevanju določb **odstavka 2 tega člena ter členov 73 (...) do 78** ta uredba med državami članicami nadomesti v trenutku začetka veljave Uredbe (ES) št. 2201/2003 obstoječe konvencije, ki so bile sklenjene med dvema ali več državami članicami ter se nanašajo na zadeve, ki jih ureja ta uredba.
2. **Finska in Švedska sta imeli možnost, da v skladu s členom 59(2) Uredbe (ES) št. 2201/2003 in pod pogoji iz točk (b) in (c) navedene določbe izjavita, da se Konvencija z dne 6. februarja 1931 med Dansko, Finsko, Islandijo, Norveško in Švedsko, ki vsebuje določbe mednarodnega zasebnega prava o zakonski zvezi, posvojitvi in skrbništvu, skupaj s pripadajočim Sklepnim protokolom v celoti ali delno uporablja v njihovih medsebojnih odnosih namesto pravil navedene uredbe. Njuni izjavi sta bili objavljeni v Uradnem listu Evropske unije kot priloga k Uredbi (ES) št. 2201/2003. Navedeni državi ju lahko kadar koli v celoti ali delno prekličeta.**
3. **Pravila o pristojnosti v vseh prihodnjih sporazumih, sklenjenih med državami članicami iz odstavka 2, ki se nanašajo na zadeve, urejene s to uredbo, morajo biti usklajena s pravili, določenimi v tej uredbi.**

⁷⁹ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„Opozoriti je treba, da se za sporazume z eno ali več tretjimi državami, ki jih država članica sklene pred datumom njenega pristopa k Uniji, uporablja člen 351 Pogodbe o delovanju Evropske unije.“

- 4. Spoštuje se načelo nediskriminacije glede na državljanstvo med državljani Unije.**
- 5. Sodne odločbe, ki so bile v kateri od nordijskih držav, ki so dale izjavo iz odstavka (2), izdane na podlagi enega od razlogov za pristojnost iz poglavja II te uredbe, se priznajo in izvršijo v drugih državah članicah v skladu s pravili iz oddelka 1 poglavja IV te uredbe.**
- 6. Države članice pošljejo Komisiji:**
- (a) kopijo sporazumov in poenoteni zakonov, ki prenašajo sporazume iz odstavka 3;**
 - (b) odpovedi ali spremembe teh sporazumov in poenoteni zakonov iz odstavkov 2 in 3.**

Taka informacija se objavi v *Uradnem listu* Evropske unije.

Člen 73

Razmerje do določenih večstranskih konvencij

S to uredbo so med državami članicami nadomeščene naslednje konvencije, kolikor se nanašajo na zadeve, urejene s to uredbo:

- (a) Haaška konvencija z dne 5. oktobra 1961 o pristojnosti in pravu, ki se uporablja, v zvezi z zaščito mladoletnih oseb;
- (b) Luxembourška konvencija z dne 8. septembra 1967 o priznavanju odločb o veljavnosti zakonskih zvez;
- (c) Haaška konvencija z dne 1. junija 1970 o priznavanju razvez in prenehanju življenjskih skupnosti;
- (d) Evropska konvencija z dne 20. maja 1980 o priznavanju in izvršitvi odločb o skrbništvu nad otroki in ponovnem vzpostavljanju skrbništva nad otroki.

Člen 74

Razmerje do Haaške konvencije z dne 25. oktobra 1980 o civilnopravnih vidikih **mednarodnega protipravnega odvzema otrok**

Kadar je bil otrok neupravičeno premeščen ali zadržan v državi članici, ki ni država članica, v kateri je običajno prebival neposredno pred neupravičeno premestitvijo ali zadržanjem, se **še naprej uporabljajo** določbe Haaške konvencije iz leta 1980, **kot so dopolnjene z določbami poglavij III in VI te uredbe. Kadar je treba odločbo o vrnitvi otroka na podlagi Haaške konvencije iz leta 1980, ki je bila izdana v državi članici, priznati in izvršiti v drugi državi članici po ponovni neupravičeni premestitvi ali zadržanju, se uporablja poglavje IV.**

Člen 75

Razmerje do Haaške konvencije z dne 19. oktobra 1996 o pristojnosti, pravu, ki se uporabi, priznavanju, **uveljavljanju** in sodelovanju **glede starševske odgovornosti in ukrepov za zaščito otrok**

1. Glede Haaške konvencije iz leta 1996 se ta uredba uporablja:
 - (a) ob upoštevanju odstavka 2, kadar ima zadevni otrok običajno prebivališče na ozemlju države članice;
 - (b) kar zadeva priznavanje in izvršitev odločbe, ki jo je izdalo (...) **sodišče** države članice, na ozemlju druge države članice, četudi ima zadevni otrok običajno prebivališče na ozemlju države, ki je pogodbenica navedene konvencije in v kateri se ta uredba ne uporablja.

2. Ne glede na odstavek 1:

- (a) kadar so se stranke dogovorile o pristojnosti (...) **sodišča** v državi, ki je pogodbenica Haaške konvencije iz leta 1996 in v kateri se ta uredba ne uporablja, se uporablja člen 10 navedene konvencije;
- (b) kar zadeva prenos pristojnosti med (...) **sodiščem** v državi članici in sodiščem v državi, ki je pogodbenica Haaške konvencije iz leta 1996 in v kateri se ta uredba ne uporablja, se uporabljata člena 8 in 9 navedene konvencije;
- (c) kadar pred (...) **sodiščem** države, ki je pogodbenica Haaške konvencije iz leta 1996 in v kateri se ta uredba ne uporablja, poteka postopek v zvezi s starševsko odgovornostjo in (...) **sodišče** v državi članici začne postopek v zvezi z istim otrokom in istim zahtevkom, se uporablja člen 13 navedene konvencije.⁸⁰

(...)

Člen 76

Področje nadaljnjega učinkovanja

- 1. Sporazumi in konvencije iz členov 72 do 75 še naprej učinkujejo na pravnih področjih, za katera se ta uredba ne uporablja.
- 2. Konvencije iz členov 73 (...) **do** 75, zlasti Haaški konvenciji iz leta 1980 in 1996, v skladu s členi 73 (...) **do** 75 še naprej učinkujejo med državami članicami, ki so njihove pogodbenice.

⁸⁰ Doda se uvodna izjava z naslednjim besedilom:

„Pravo, ki se uporablja v sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo, bi se moralo določiti v skladu z določbami poglavja III Haaške konvencije iz leta 1996. Pri uporabi te konvencije v sodnih postopkih v državi članici, v kateri se ta uredba uporablja, bi se moralo sklicevanje na „določbe poglavja II“ v členu 15(1) te konvencije razumeti kot „določbe te uredbe“.“

Člen 77

Pogodbe s Svetim sedežem

1. Ta uredba se uporablja brez poseganja v mednarodno pogodbo (konkordat) med Svetim sedežem in Portugalsko, podpisano v Vatikanu (...) **18. maja (...) 2004.**
2. Vsaka odločba o neveljavnosti zakonske zveze, izdana v skladu s pogodbo iz odstavka 1, se prizna v državah članicah v skladu s pogoji, določenimi v **pododdelku 1** oddelka 1 poglavja IV.
3. Določbe odstavkov 1 in 2 se uporabljajo tudi za naslednje mednarodne pogodbe (...) s Svetim sedežem:
 - (a) Lateransko pogodbo z dne 11. februarja 1929 med Italijo in Svetim sedežem, spremenjeno s sporazumom, ki vsebuje Dodatni protokol, podpisanim v Rimu (...) 18. februarja 1984;
 - (b) Sporazum med Svetim sedežem in Španijo o pravnih zadevah z dne 3. januarja 1979;
 - (c) Sporazum med Svetim sedežem in Malto o priznavanju civilnih učinkov cerkvenih porok in odločb cerkvenih oblasti in sodišč o teh porokah z dne 3. februarja 1993, vključno s Protokolom o uporabi z istega dne, s (...) **tretjim** Dodatnim protokolom z dne (...) **27. januarja (...) 2014.**
4. Za priznanje odločb iz odstavka 2 lahko v Španiji, Italiji ali na Malti veljajo isti postopki in ista preverjanja, kot se uporabljajo za odločbe cerkvenih sodišč, ki so izdane v skladu z mednarodnimi pogodbami iz odstavka 3, sklenjenimi s Svetim sedežem.

5. Države članice pošljejo Komisiji:
- (a) izvod pogodb iz odstavkov 1 in 3;
 - (b) vse odpovedi teh pogodb ali njihove spremembe.

POGLAVJE IX

KONČNE DOLOČBE

Člen 78

Prehodne določbe

1. Ta uredba se uporablja samo za začete pravne postopke, javne listine, ki so bile uradno sestavljene ali registrirane, in dogovore (...), **registrirane** na dan ali po [*dnevu začetka uporabe te uredbe*].
2. Uredba (ES) št. 2201/2003 se še naprej uporablja za odločbe, izdane v začelih pravnih postopkih, javne listine, ki so bile uradno sestavljene ali registrirane, in dogovore (...), **ki so postali izvršljivi v državi članici, v kateri so bili** sklenjeni pred [*datum začetka uporabe te uredbe*], **in** ki spadajo na področje uporabe navedene uredbe.

Člen 79

Spremljanje in ocena

1. Komisija najpozneje [*10 let po datumu začetka uporabe*] predloži Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru poročilo o naknadni oceni te uredbe na podlagi informacij, ki jih predložijo države članice. Poročilu se po potrebi priloži zakonodajni predlog.

2. Države članice (...) [**3 leta po datumu začetka uporabe**] (...) Komisiji na njeno zahtevo (...), **če je mogoče zagotovijo** informacije, **ki so pomembne za oceno delovanja in uporabe te uredbe**, in sicer o:

- (a) številu odločb v zakonskih sporih ali sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo, v katerih je pristojnost temeljila na razlogih iz te uredbe;
- (b) kar zadeva zahtevke za izvršitev v skladu s členom 32, številu primerov, v katerih do **izvršitve** ni prišlo v šestih tednih od začetka postopka izvršitve;
- (c) številu zahtevkov za zavrnitev **priznanja** odločbe v skladu s členom 39 in (...) številu primerov, v katerih je bila zavrnitev **priznanja** odobrena;
- (d) številu zahtevkov za zavrnitev **izvršitve** odločbe v skladu s členom 41/**47p** in (...) številu primerov, v katerih je bila zavrnitev **izvršitve** odobrena;
- (e) številu pravnih sredstev, vloženih v skladu s členom 44/**47r** oziroma 45/**47r**.

Člen 80

Države članice z dvema ali več pravnimi sistemi

Za državo članico, v kateri se v različnih ozemeljskih enotah uporabljata dva ali več pravnih sistemov ali sklopov pravil o zadevah, ki jih ureja ta uredba:

- (a) se vsako sklicevanje na običajno prebivališče v navedeni državi članici nanaša na običajno prebivališče v ozemeljski enoti;
- (b) se vsako sklicevanje na državljanstvo (...) nanaša na ozemeljsko enoto, ki jo opredeljuje pravo navedene države članice;
- (c) se vsako sklicevanje na organ države članice nanaša na organ ozemeljske enote v navedeni državi članici;
- (d) se vsako sklicevanje na pravila zaprosene države članice nanaša na pravila ozemeljske enote, v kateri se uveljavlja pristojnost, priznanje ali izvršitev.

Člen 81

Informacije, ki se sporočijo Komisiji

1. Države članice sporočijo Komisiji:
 - (a) organe iz člena 2(1)(b1) in (b2) ter člena 58(2);
 - (b) sodišča in organe, pristojne za izdajo potrdil, iz člena 36a(1) in člena 56, ter sodišča, pristojna za popravek potrdil, iz členov 36b(1), 47m(1), 47m1 in člena 56(3) v povezavi s členom 36b(1);
 - (c) sodišča iz členov 27(3), 32/47f, 39(1), 41/47p(1), 44/47r(2) in 45/47r;
 - (d) organe, pristojne za izvrševanje, iz člena 32/47f;
 - (e) postopke sodnega varstva iz členov 44/47r in 45/47r;
 - (f) imena, naslove in sredstva sporočanja osrednjih organov, določenih v skladu s členom 60;
 - (f1) po potrebi kategorije ožjih sorodnikov iz člena 65(1a);
 - (g) jezike, ki jih v skladu s členom (...) 69(2) sprejemajo osrednji organi;
 - (h) jezike, sprejemljive za prevode v skladu s členi (...) 64(3), 64a(2), 65(2) in 69(2).

(...)

(...)
2. Države članice sporočijo Komisiji informacije iz odstavka 1 najpozneje [*enaindvajset mesecev po začetku veljavnosti te uredbe* (...)].
3. Države članice sporočijo Komisiji vsako spremembo v zvezi z (...) informacijami **iz odstavka 1**.
4. Komisija na ustrezne načine, med drugim tudi prek evropskega portala e-pravosodje, zagotovi, da so informacije **iz odstavka 1** javno dostopne.

Člen 82

Razveljavitev

1. Ob upoštevanju člena 78(2) **te uredbe** se Uredba (ES) št. 2201/2003 razveljavi z [*datum začetka uporabe te uredbe*].
2. Sklicevanja na razveljavljeno uredbo se štejejo kot sklicevanja na to uredbo in se berejo v skladu s korelacijsko tabelo v Prilogi [V].

Člen 83

Začetek veljavnosti

1. Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.
2. Ta uredba se začne uporabljati (...) [***prvi dan meseca, ki sledi izteku treh let po objavi te uredbe***], razen členov 70, 71 in 81, ki se začnejo uporabljati [*datum začetka veljavnosti te uredbe*].

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v državah članicah v skladu s Pogodbama.

V Bruslju,

Za Svet
Predsednik